

Ohjelma-asiakirja 2021–2024

Kohti elpymistä ja palautumista

Ohjelma-asiakirja 2021–2024: Kohti elpymistä ja palautumista

Tähän julkaisuun viitataan seuraavasti:

Eurofound (2020), *Ohjelma-asiakirja 2021–2024: Kohti elpymistä ja palautumista*, Dublin.

Tämä asiakirja sisältää Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiön monivuotisen työohjelman 2021–2024. *Ohjelma-asiakirja 2021–2024: Kohti elpymistä ja palautumista*, joka sisältää vuoden 2021 työohjelman ja liitteet, on saatavilla kokonaisuudessaan englanniksi, ranskaksi ja saksaksi. Siihen voi tutustua seuraavassa verkko-osoitteessa: <http://eurofound.link/ef20029>.

© Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö (Eurofound), 2020.

Jäljentäminen on sallittua, jos lähde mainitaan.

Sellaisten valokuvien tai muun materiaalin käyttöön tai jäljentämiseen, joiden tekijänoikeudet eivät kuulu Eurofoundille, on pyydettävä lupa suoraan kyseisten tekijänoikeuksien haltijoilta.

Kannen kuva: © Ndabcreativity, pikselstock, Gorodenkoff/Adobe Stock; Fotoluminate LLC/Shutterstock

Tekijänoikeuksia koskevat tiedustelut on lähetettävä kirjallisesti osoitteeseen

copyright@eurofound.europa.eu

Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö (Eurofound) on kolmikantainen Euroopan unionin virasto, joka on perustettu vuonna 1975. Sen tehtävänä on tarjota tietoa sosiaali-, työllisyys- ja työpolitiikan aloista asetuksen (EU) 2019/127 mukaisesti.

Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö (Eurofound)

Puhelin: (+353 1) 204 3100

Sähköpostiosoite: information@eurofound.europa.eu

Verkkosivusto: www.eurofound.europa.eu

Sisällys

Tässä asiakirjassa käytetyt lyhenteet.....	6
Alkusanat	8
Tehtävänkuvaus	9
I. Toimintaympäristö 2021–2024.....	10
Johdanto	10
Toimintapoliittinen kehys	11
Institutionaalinen kehys.....	14
II. Monivuotinen työohjelma	15
Johdanto	15
1. Monivuotiset tavoitteet.....	17
2. Operatiiviset toiminnot.....	18
3. Horisontaaliset toimet	34
4. Toteutustapa.....	37
5. Henkilöstö- ja rahoitusresurssien näkymät: Resursseja koskeva ohjelmasuunnittelu	39

Tässä asiakirjassa käytetyt lyhenteet

AI	Tekoäly
CATI	Tietokoneavusteiset puhelinhaastattelut
Cedefop	Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus
CSR	Maakohtainen suositus
ECS	Euroopan yritystutkimus
EGR	Euroopan globalisaatorahasto
EIGE	Euroopan tasa-arvoinstituutti
EJM	Euroopan työpaikkojen seurantaväline
ELA	Euroopan työviranomainen
EMCO	Työllisyyskomitea
EPMS	Eurofoundin tulosseurantajärjestelmä
EPSO	Euroopan unionin henkilöstövalintatoimisto
EQLS	Euroopan elämänlaatuselvitys
ERL	Sähköinen varallaololuettelo
ERM	Euroopan rakenneuudistuksen seurantaväline
ESR	Euroopan sosiaalirahasto
ETA	Euroopan talousalue
ETF	Euroopan koulutussäätiö
EU-OSHA	Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto
Eurofound	Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö

EU-SILC	Euroopan unionin tulo- ja elinolotilastot
EWCS	Euroopan työolotutkimus
FRA	Euroopan unionin perusoikeusvirasto
ILO	Kansainvälinen työjärjestö
JRC	Yhteinen tutkimuskeskus
KPI	Keskeinen suorituskykyindikaattori
MRK	Monivuotinen rahoituskehys
NEET	Työelämän ja koulutuksen ulkopuolella oleva
NGEU	Next Generation EU -elpymisväline
OECD	Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö
SPC	Sosiaalisen suojelun komitea
TRK	Talous- ja rahoituskomitea
TVT	Tieto- ja viestintäteknikka

Alkusanat

Kun tätä ohjelma-asiakirjaa kirjoitetaan marraskuussa 2020, Eurooppaa ravistelee edelleen koronaviruspandemia (covid-19) ja rajoitustoimenpiteet viruksen leviämisen torjumiseksi ovat yhä voimassa. Euroopan unioni on kohdannut pahimman terveydellisen, taloudellisen ja sosiaalisen kriisinsä toisen maailmansodan jälkeen. Ennennäkemättömiä tukitoimenpiteitä otetaan käyttöön taudin vaikutuksiin vastaamista varten, ja EU on hyväksynyt myös kaikkien aikojen kunnianhimoisimman investointipaketin. Seuraavina vuosina eli tämän ohjelma-asiakirjan kattamalla ajanjaksolla 2021–2024 on tarkoitus toteuttaa politiikkaa terveysriskien voittamiseksi ja luoda osallistavan sekä kasvua ja työpaikkoja luovan elpymisen edellytykset. Samaan aikaan on käsiteltävä monia sosiaaliasioihin, työllisyyteen ja työhön liittyviä haasteita, kuten siirtymistä digitaaliseen ja hiilineutraaliin yhteiskuntaan.

Myös jatkuva dramaattinen politiikan kehitys on haastavaa Euroopan unionille, joka pyrkii varmistamaan reilun kilpailun kaikille sen rajojen sisällä asuville. Haasteista huolimatta Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö (Eurofound) jatkaa ponnistelujaan tuottaakseen tietoja, joiden avulla voidaan laatia elpymiseen ja palautumiseen tehokkaasti johtavaa politiikkaa. Tavoitteena on parantaa jokaisen ihmisen elämän ja työn laatua. Eurofoundilla on ollut sama tehtävä jo neljän vuosikymmenen ajan, ja työ jatkuu edelleen. Eurofound tekee yhteistyötä kumppaniensa kanssa unionin tasolla sekä kansallisella tasolla. Viraston perustamisasetukseen pohjautuva uusi työohjelma onkin Eurofoundin vastaus päätöksentekijöiden tarpeisiin, kun he työskentelevät tästä ennennäkemättömästä muutoksen ja epävarmuuden ajasta johtuvien haasteiden kanssa.

Uskomme tämän työohjelman antavan myönteisen panoksen toimintapoliittisen ohjelman laadintaan, jotta tänä merkittävänä ajanjaksona voidaan parantaa jokaisen eurooppalaisen elämän ja työn laatua.

Juan Menéndez-Valdés

Pääjohtaja

Tehtävänkuvauk

Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö (Eurofound) on kolmikantainen Euroopan unionin virasto.

Sen perustamisasetuksessa¹ todetaan, että Eurofoundin tehtävänä on tukea unionin toimielimiä ja elimiä, jäsenvaltioita sekä työmarkkinaosapuolia työ- ja elinoloja koskevan politiikan muotoilussa ja täytäntöönpanossa, työllisyyspolitiikan suunnittelussa ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun edistämisessä. Tätä varten Eurofound kartuttaa ja jakaa tietoa, tarjoaa politiikkojen valmisteleminen näyttöä ja palveluja, myös tutkimukseen perustuvia päätelmiä, ja helpottaa tiedon jakamista Euroopan unionin ja kansallisen tason toimijoiden keskuudessa ja välillä.

Eurofoundin tehtävänä on tarjota tietoa tukemaan tietoon perustuvan sosiaali-, työllisyys- ja työpolitiikan laatimista.

Eurofoundin visio on toimia johtavana tietolähteenä elämänlaadun ja työelämän laadun parantamiseksi.

---

¹ Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiön (Eurofound) perustamisesta ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1365/75 kumoamisesta 16 päivänä tammikuuta 2019 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston aset

I. Toimintaympäristö 2021–2024

Johdanto

Tätä ohjelma-asiakirjaa on laadittu ennennäkemättömässä tilanteessa. Covid-19-pandemialla on ollut vakavia vaikutuksia Euroopan unioniin samoin kuin koko muuhun maailmaan. Euroopan talousalueella (ETA) ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa on raportoitu miljoonia tartuntatapauksia ja yli 200 000 kuolonuhria. Unionin jäsenvaltiot ovat reagoineet pandemiaan erilaisin rajoitustoimin, ja samalla on otettu käyttöön erilaisia toimenpiteitä liike-elämän ja kansalaisten tukemiseksi. Työmarkkinaosapuolet ovat antaneet oman vahvan panoksensa muun muassa neuvottelemalla tukitoimenpiteistä ja varmistamalla, että työpaikat ovat turvallisia. Talouskasvu oli jo muutenkin hidastumassa, ja pandemia on työntänyt Euroopan talouden äkilliseen taantumaa, jossa tuotannon supistuminen on voimakkainta sitten toisen maailmansodan. Euroopan komission kesän talousennusteen mukaan kokonaistuotannon (BKT) ennakoitiin supistuvan unionissa 8,3 prosentilla vuonna 2020, ja sen odotetaan kasvavan noin 5,8 prosentilla vuonna 2021. Talouteen kohdistuva isku ei ole ollut kaikkialla samanlainen, eikä se ole iskenyt kaikkiin maihin ja toimialoihin yhtä voimakkaasti, syvästi tai pitkäkestoisesti. Tämä voi johtaa epätasaiseen elpymiseen siten, että unionin jäsenvaltioiden, eri alojen ja erityisryhmien välille jää aiempaa suurempia ja pitkäkestoisempia eroja. Kriisi on vaikuttanut merkittävästi Euroopan työmarkkinoihin, johtanut työttömyyden kasvuun, työajan lyhennysten merkittävään lisäykseen ja etätyön ennennäkemättömään yleistymiseen. Työttömyys oli kahdeksan vuoden ajan jatkuvasti vähentynyt (11,4 prosentista vuonna 2013 6,5 prosenttiin vuonna 2020), mutta nyt se on kääntynyt kasvuun. Tehdyt työtunnit ovat vähentyneet 25 prosentilla vuoden 2020 kahdesta ensimmäisestä vuosineljänneksestä, ja laajamittaiset työpaikkojen menetykset eri puolilla unionia on onnistuttu välttämään käyttämällä yleisesti lyhennettyä työaikaa koskevia järjestelyjä. Työajan lyhentämistä oli kesäkuussa 2020 hakenut yli 42 miljoonaa työntekijää eli 27 prosenttia kaikista työntekijöistä unionissa. Miljoonat työntekijät ovat tehneet etätyötä maaliskuun 2020 liikkumis- ja kokoontumisrajoituksista lähtien, ja moni jatkaa etätyössä.² Talousnäkymät ovat epävarmoja ja riippuvat taudin tartuntapiikkien toistuvuudesta sekä siitä, miten rajoitus- ja tukitoimenpiteitä sovelletaan, ja kriisin epäsymmetrisestä vaikutuksesta eri toimialoihin ja maihin. On melko varmaa, että covid-19-kriisi ja sen jälkivaikutukset aiheuttavat rakenteellisia muutoksia työmarkkinoihin ja niiden toimintaan, samoin kuin tapaamme elää ja työskennellä.

Covid-19-kriisin vaikutuksiin saattaa yhdistyä turvattomuuden tunteiden merkittävä lisääntyminen ja epävarmuus tulevaisuudennäkymistä paitsi syrjäytyneimpien ryhmien keskuudessa myös yhteiskunnassa laajemmin, mikä johtaa väestön jakautumiseen ja turhautumiseen sekä epäluottamukseen yhteiskuntajärjestelmää ja erityisesti unionin yhdentymistä kohtaan.

Samaan aikaan rakennemuutoksen tärkeimmät kannustimet Euroopassa liittyvät edelleen väestökehitykseen, teknologiaan, globalisaatioon ja ilmastonmuutokseen. Teknologinen muutos jatkuu nopeana, ja tietyssä määrin se on yhteydessä covid-19-kriisiin. Varsinkin tekoälyn (AI) mahdollistama automaatio sekä tuhoaa että luo työpaikkoja ja muuttaa työn luonnetta. Eurofound on osoittanut, että vaikka siirtymisen hiilineutraaliin talouteen voidaan odottaa luovan enemmän

---

² Euroopan komissio (2020), *Employment and Social Developments in Europe 2020*, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg.

työpaikkoja kuin se tuhoaa, se myös muuttaa työllisyyden rakennetta.³ Unionin kunnianhimoisten tavoitteiden takia tämä siirtymä aiheuttaa elämään ja työhön liittyviä laaja-alaisia haasteita, joita olisi tarkasteltava yhdessä covid-19-kriisistä johtuvien haasteiden kanssa.

Toinen unioniin vaikuttava rakenteellinen muutos on sen kutistuminen yhdellä jäsenellä 28:sta 27:ään jäsenvaltioon. Brexitin siirtymäkausi päättyy vuonna 2020, minkä jälkeen unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välille muodostuu uudenlainen suhde.

Väestörakenteen muutos hankaloittaa edelleen monia nykyisiä haasteita. Ikääntyvä väestö, kuten Euroopassa, kärjistää työvoimapulaa ja osaamisen kohtaanto-ongelmaa. Lisäksi se aiheuttaa haasteita (pitkän aikavälin) terveydenhuollolle sekä eläkejärjestelmien kestäväydelle ja riittävyydelle. Afrikan väestön arvioidaan kaksinkertaistuvan vuoteen 2050 mennessä (YK, World Population Prospects 2017), ja samaan aikaan maahanmuuttajia tulee todennäköisesti edelleen muiltakin alueilta. Tämä yhdistelmä, jossa unionin väestörakenteessa on puutteita ja mantereen lähialueilla väestö kasvaa voimakkaasti, aiheuttaa todennäköisesti muuttopainetta ja koettelee Euroopan yhteiskuntien ja työpaikkojen kotouttamiskapasiteettia, mikä voi vuorostaan olla haasteellista unionin yhteenkuuluvuuden kannalta. Rakennemuutos tuo mukanaan monia haasteita työllisyyden sekä elin- ja työolojen kannalta, mutta se voi merkitä myös mahdollisuutta edetä kohti entistä osallistavampaa, innovatiivisempaa ja kestävämpää Eurooppaa.

Näiden tärkeiden näkökohtien kehitystä on ensin seurattava säännöllisesti, jotta on mahdollista ymmärtää niitä ja vaikuttaa niihin. Kuten 17.–21. heinäkuuta 2020 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmissä korostetaan, painopisteessä ovat todennäköisesti edelleen sosiaalinen koheesio ja lähentyminen elin- ja työolojen kohentamiseksi.⁴ Olisi myös varmistettava, että työmarkkinoita sopeutetaan tulevaan rakennemuutokseen ei ainoastaan parantamalla kilpailukykyä ja lisäämällä työllisyyttä vaan myös toteuttamalla ”oikeudenmukainen siirtymä tulevaisuuden työhön, jolla edistetään kestäväen kehityksen taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristöön liittyviä ulottuvuuksia”, kuten kesäkuussa 2019 annetussa Kansainvälisen työjärjestön (ILO) satavuotisjulistuksessa työn tulevaisuudesta⁵ todetaan. On selvää, että pandemian vaikutukset sekä siitä johtuvat toimenpiteet talouden elvyttämiseksi ja eri siirtymät leviävät pakostakin jonkin verran epäsymmetrisesti, mutta on ratkaisevan tärkeää, että niiden seuraukset jakautuvat oikeudenmukaisesti.

Toimintapoliittinen kehys

- Unionin toimielimet ovat ryhtyneet toimiin vastatakseen covid-19-kriisin sosiaalisiin ja taloudellisiin seurauksiin. Eurooppa-neuvosto hyväksyi Eurofoundin toimeksiannon kannalta erityisesti kiinnostavilla aloilla vakaus- ja kasvusopimuksen yleisen poikkeuslausekkeen aktivoimisen todeten, että se on oikea-aikainen, tilapäinen ja kohdennettu ja antaa jäsenvaltioille mahdollisuuden toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet niiden terveydenhuolto- ja sosiaaliturvajärjestelmien tukemiseksi ja talouden suojelemiseksi. Toukokuussa 2020 neuvosto

---

³ Eurofound (2019), *The future of manufacturing in Europe*, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg.

⁴ Monivuotisen rahoituskehityksen 2021–2027 otsakkeen 2 tarkoituksena on ”kohottaa EU:n lisäarvoa edistämällä lähentymistä, tukemalla investointeja, työpaikkojen luomista ja kasvua, auttamalla vähentämään taloudellisia, sosiaalisia ja alueellisia eroja jäsenvaltioissa ja eri puolilla Eurooppaa”.

⁵ ILO:n satavuotisjulistus työn tulevaisuudesta (*Centenary Declaration for the Future of Work*) hyväksyttiin 108. kansainvälisessä työkonferenssissa Genevessä 21. kesäkuuta 2019.

hyväksyi SURE-ohjelman, tilapäisen järjestelmän, josta voidaan myöntää jäsenvaltioille yhteensä enintään 100 miljardia euroa lainaa, silloin kun työntekijöiden työajan lyhentämijärjestelyistä ja vastaavista, erityisesti itsenäisiä ammatinharjoittajia koskevista toimenpiteistä aiheutuvat jäsenvaltioiden julkiset menot samoin kuin joistakin terveyteen liittyvistä toimenpiteistä erityisesti työpaikoilla aiheutuvat menot ovat kasvaneet äkillisesti ja voimakkaasti kriisin takia.

- Eurooppa-neuvosto hyväksyi 21. heinäkuuta 2020 unionin varoista 1 824,3 miljardin euron paketin, jossa yhdistetään Next Generation EU -väline (NGEU) muun monivuotisen rahoituskeh്യksen kanssa ja jonka tarkoituksena on tukea unionin elpymistä covid-19-pandemian jälkeen ja edistää investointeja vihreään ja digitaaliseen siirtymään. Euroopan komissio pystyi ensimmäistä kertaa unionin historiassa lainaamaan 750 miljardia euroa markkinoilta. Nämä varat on tarkoitettu käyttämään monivuotisen rahoituskeh്യksen eri välineiden ja ohjelmien kautta lainoihin ja avustuksiin.
- Unionin pitkän aikavälin strategia ei ole kuitenkaan muuttunut: Eurooppa-neuvosto totesi heinäkuussa 2020, että ”sekä Next Generation EU -väline että monivuotinen rahoituskeh്യkset auttavat muuttamaan EU:ta sen keskeisten politiikkojen, erityisesti Euroopan vihreän kehityksen ohjelman, digitaalisen vallankumouksen ja palautumiskyvyn, kautta.”
- EU käsittelee edelleen brexitin seurauksia. Vaikka neuvotteluja käytiin edelleen kesällä 2020, Eurooppa-neuvosto hyväksyi brexit-mukautusvarauksen (5 miljardia euroa) tukeakseen jäsenvaltioita ja aloja, joihin brexitin vaikutukset kohdistuvat pahimmin.
- Unionin poliittinen tilanne heijastelee näitä pitkän aikavälin haasteita, ja unioni, sen jäsenvaltiot ja työmarkkinaosapuolet jakavat yhteisen tavoitteen pitää Euroopassa yllä hyviä elin- ja työoloja sekä kohentaa niitä. EU ja jäsenvaltiot ovat toteuttaneet tai ehdottaneet useita aloitteita Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin, EU:n neuvoston strategisen ohjelman 2019–2024 ja Euroopan komission poliittisten suuntaviivojen 2019–2024 yhteydessä. Lisäksi työmarkkinaosapuolet eri tasoilla ovat mukana muutosprosessissa, ja osapuolten vuoropuhelun kautta niillä on hyvä tilaisuus suunnitella tasapainoisia toimenpiteitä ja ratkaisuja taloudellisen ja sosiaalisen edistyksen aikaansaamiseksi.
- Kuten Euroopan komission tiedonannossa ”Vahva sosiaalinen Eurooppa oikeudenmukaisten siirtymien toteuttamiseksi” (COM(2020) 14 final) ja Euroopan komission vuoden 2021 työohjelmassa (COM(2020) 690 final) ilmoitetaan, Euroopan komissio tekee vuonna 2021 Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevan ehdotuksen, joka Eurooppa-neuvoston on tarkoitus hyväksyä Portugalin puheenjohtajakaudella. Lisäksi komissio tekee ehdotuksen eurooppalaista lapsitakuuta koskevasta suosituksesta, aloitteesta alustatyöntekijöiden työolojen parantamiseksi, henkilökohtaisia oppimistilejä koskevasta aloitteesta, eurooppalaisesta lähestymistavasta mikrotutkintoihin, yhteisötalouden toimintasuunnitelmasta, vammaisten oikeuksia koskevasta strategiasta ja uudesta työterveys- ja työturvallisuusstrategian kehüksestä sekä antaa tiedonannon maaseutualueita koskevasta pitkän aikavälin visiosta. Mukautetun komission työohjelman 2020⁶ mukaan annetaan lisäksi vihreä kirja ikääntymisestä. Useita aloitteita on käynnistetty jo vuonna 2020: esimerkiksi työmarkkinaosapuolten kuuleminen mahdollisesta toimesta vähimmäispalkkoihin Euroopan unionissa liittyvien haasteiden käsittelemiseksi; sukupuolten tasa-arvoa koskeva eurooppalainen strategia 2020–2025; nuorten työllisyyttä tukeva paketti; tilapäinen SURE-väline; hlbtq-henkilöiden tasa-arvoa koskeva

---

⁶ Mukautettu komission työohjelma 2020. Liite 1: Uudet aloitteet.

strategia; vuoden 2020 jälkeinen EU:n puitekehys romanien yhdenvertaisuutta ja osallisuutta koskeville strategioille; ja sitovat toimet palkkauksen avoimuuden varmistamiseksi.

- Eurooppa-neuvoston 20. kesäkuuta 2019 hyväksymä strateginen ohjelma 2019–2024 pidetään edelleen voimassa. Siinä määritetään neljä keskeistä painopistettä: kansalaisten ja vapauksien suojeleminen, vahvan ja elinvoimaisen taloudellisen perustan kehittäminen, ilmastonutraalin, vihreän, oikeudenmukaisen ja sosiaalisen Euroopan rakentaminen ja Euroopan etujen ja arvojen edistäminen maailmassa. Ohjelmassa viitataan myös digitaaliseen vallankumoukseen ja tekoälyyn. Sosiaalisten kysymysten osalta ohjelmassa pyritään varmistamaan, että vihreään talouteen siirtymisen, teknologian kehityksen ja globalisaation tuomissa muutoksissa ei unohdeta ketään, ja kehoitetaan panemaan Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari täytäntöön. Ohjelmassa ilmaistaan huolta eriarvoisuudesta, sukupolvien välisistä ja alueellisista eroista sekä koulutuseroista ja uusista syrjäytymisen muodoista sekä kehoitetaan tarjoamaan kaikille soveltuvia mahdollisuuksia, riittävää sosiaalista suojeleminen, varmistamaan työmarkkinoiden osallistavuus sekä edistämään koheesiota. EU:n toimielimet ottavat strategisen ohjelman huomioon omissa toimissaan. Euroopan komission puheenjohtajaehdokas Ursula von der Leyen esitteli 16. heinäkuuta 2019 Euroopan parlamentille Eurooppa-neuvoston strategisen ohjelman mukaisissa Euroopan komission poliittisissa suuntaviivoissa 2019–2024 kuusi tavoitetta: Euroopan vihreän kehityksen ohjelma; ihmisten hyväksi toimiva talous; Euroopan digitaalinen valmius; eurooppalaisen elämäntavan edistäminen; vahvempi EU maailmannäyttämöllä; ja uutta vauhtia eurooppalaiselle demokratialle. Joulukuussa 2019 hyväksytyssä Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa kehoitetaan varmistamaan kaikkien kannalta oikeudenmukaisen siirtymän toteutuminen. Lisäksi siinä määrätään kiertotalouden toimintasuunnitelmasta ja uudesta oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta. Euroopan digitaalisesta valmiudesta helmikuussa 2020 tehdystä ehdotuksesta mainitaan muun muassa tekoälyn eettiset vaikutukset ja digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelma. Osana eurooppalaisen elämäntavan edistämistavoitetta ehdotetaan uutta maahanmuutto- ja turvapaikkasopimusta. Vahvempi EU maailmannäyttämöllä -tavoite käsittää ehdotuksen lisätä kauppasopimukseen kestävä kehitystä koskeva luku sekä ympäristösuojeleminen ja sosiaalista suojeleminen koskevat tiukat normit.
- Eurofoundin työn kannalta ratkaiseva näkökohta on työmarkkinaosapuolten rooli, kun suunnitellaan ratkaisuja, jotka täyttävät sekä työnantajien että työntekijöiden tarpeet. Kesäkuussa 2019 annetussa ILO:n satavuotisjulistuksessa katsotaan ”kuluneen vuosisadan kokemuksen vahvistaneen, että hallitusten sekä työnantajien ja työntekijöiden edustajien jatkuva ja yhteinen toiminta on välttämätöntä sosiaalisen oikeudenmukaisuuden saavuttamisen, demokratian ja yleismaailmallisen ja pysyvän rauhan edistämisen kannalta”. Lisäksi nykyinen levoton aikakausi merkitsee, että työmarkkinaosapuolten on jatkuvasti osallistuttava tukitoimenpiteitä koskeviin neuvotteluihin, joilla varmistetaan työpaikkojen turvallisuus ja hallitaan covid-19-kriisin jälkivaikutuksia työmarkkinoilla. EU:n työmarkkinaosapuolet ovat vuosia 2019–2021 koskevan yhteisen työohjelmansa mukaisesti hyväksyneet digitalisointia koskevan itsenäisen puitesopimuksen ja järjestäneet työmarkkinoita ja sosiaalijärjestelmiä käsitteleviä kokouksia, joissa on keskitytty osaamiseen, aktiiviseen työmarkkinapolitiikkaan ja lastenhoitoon. Työmarkkinaosapuolet käsittelevät myös työn psykososiaalisia näkökohtia ja riskejä, valmiuksien kehittämistä työmarkkinaosapuolten vahvaa vuoropuhelua varten ja kiertotaloutta. Uudesta toiminnasta sovitaan seuraavassa yhteisessä työohjelmassa.

Institutionaalinen kehys

Monivuotista rahoituskehystä 2021–2027 koskevassa komission nykyisessä ehdotuksessa Eurofoundin yleiseksi avustukseksi vahvistetaan 21 600 000 euroa vuonna 2021, ja se jäädytetään reaalityyppisesti (mikä mahdollistaa vuotuisen inflaation korvaamisen) vuoteen 2027 saakka. Eurofound etsii aktiivisesti mahdollisuuksia edelleen vähentää kustannuksia, tehostaa toimintaa ja lisätä synergiaetuja. Rahoitusnäkökulmat ovat haasteellisia sen suhteen, miten Eurofound pystyy täyttämään toimeksiantonsa odotetulla vaatimustasolla, erityisesti siltä osin kuin on kyse tiedonkeruusta sekä elin- ja työoloja koskevien suuntausten seurannasta. Eurofoundin on tältä osin investoitava vaihtoehtoisin toimenpiteisin tehtäviensä hoitamiseksi, esimerkiksi valittava rajoitettu määrä painopisteitä ja etsittävä yhteistyötä ja kumppanuuksia ensisijaisesti muiden unionin virastojen ja toimielinten kanssa.

Eurofound on yleisemminkin sitoutunut varmistamaan pitkäaikaisen ekologisen, sosiaalisen ja taloudellisen kestävyuden unionin virastojen tulosperusteiseen johtamiseen perustuvan lähestymistavan pohjalta.

II. Monivuotinen työohjelma

Johdanto

Eurofoundin prioriteetit vuosille 2021–2024 ovat muotoutuneet edellisessä luvussa hahmoteltujen keskeisten haasteiden pohjalta. Nämä haasteet liittyvät sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen ja oikeudenmukaisiin siirtymiin covid-19-kriisin jälkivaikutuksena muuttuvassa ympäristössä. Eurofound keskittyy kysymyksiin, joissa se voi hyödyntää ydinosaamistaan työolojen, työmarkkinasuhteiden, työllisyyden ja elinolojen aloilla tukeakseen sidosryhmiään antamalla näyttöä niiden toimintapolitiikan tueksi.

Ohjelma-asiakirjassa 2021–2024 on kuusi strategista alaa, jotka pannaan täytäntöön seuraavien operatiivisten toimintojen avulla.

Ensimmäiset neljä niistä on annettu Eurofoundin toimeksi sen perustamisasetuksessa.⁷

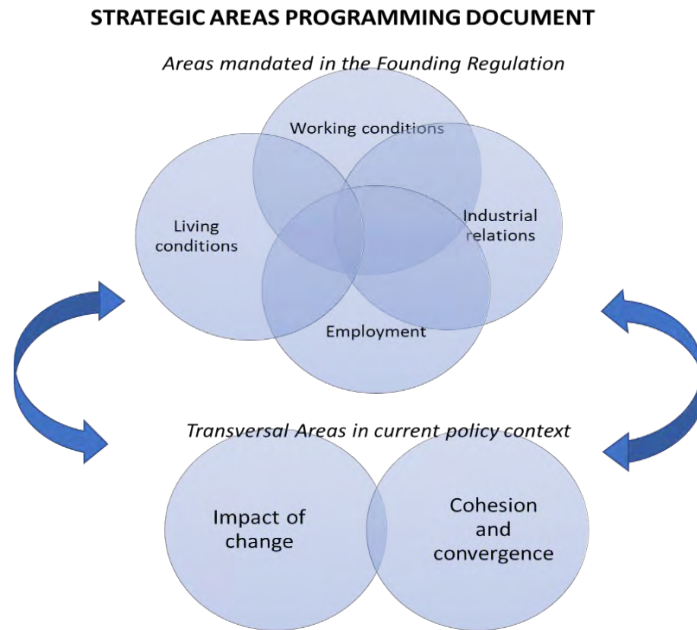
1. **Työolot ja kestävä työ:** Eurofound antaa vertailukelpoisia tietoja ja analyysseja, joiden avulla voidaan parantaa työpaikkojen laatua ja edistää työn kestävyttä elämän kaikissa vaiheissa.
2. **Työmarkkinasuhteet ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu:** Eurofound toimii osaamiskeskuksena, joka seuraa ja analysoi työmarkkinasuhteiden ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun kehitystä ja edistää johdon ja työntekijöiden välistä vuoropuhelua.
3. **Työllisyys ja työmarkkinat:** Eurofound antaa tietoa työmarkkinoiden muutosten tunnistamista ja työllisyyspolitiikan laadintaa varten parantaakseen politiikan toimivuutta ja osallistavuutta.
4. **Elinolot ja elämänlaatu:** Eurofound kartoittaa ja analysoi keskeisiä tekijöitä, joiden avulla ihmisten elinoloja voidaan parantaa, myös tietoja siitä, miten ihmiset kokevat elämänlaatunsa ja yhteiskunnan.

Lisäksi Eurofound käsittelee kahden monialaisen temaattisen toimen toimintapoliittisia haasteita.

5. **Muutoksen vaikutusten ennakointi ja hallinta:** Eurofound toimittaa näyttöä rakenteellisista muutoksista, jotka johtuvat pääosin digitalisaatiosta ja ilmastonmuutoksesta, mutta myös covid-19-kriisistä. Näyttöä voidaan hyödyntää, kun halutaan varmistaa oikeudenmukainen siirtymä, jossa edistetään työllisyyttä, hyviä työoloja, sosiaalista suojelua ja työntekijöiden oikeuksia, samalla kun parannetaan työvoiman tuottavuutta, kilpailukykyä ja vaurautta.
6. **Sosiaalisen yhteenkuuluvuuden ja lähentymisen edistäminen:** Eurofound osallistuu oikeudenmukaisuutta koskevaan poliittiseen keskusteluun ja antaa tietoja, joiden avulla voidaan edistää sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja lähentymistä elin- ja työolojen kohentamiseksi EU:ssa.

---

⁷ 1 artiklan 2 kohta: Viraston tavoitteena on lisätä ja levittää tietoa komission, muiden EU:n instituutioiden ja elinten, jäsenvaltioiden sekä työmarkkinaosapuolten avuksi työ- ja elinolojen parantamiseen tähtäävän politiikan muotoilussa ja täytäntöönpanossa, työllisyyspolitiikan tukemisessa ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun edistämisessä.

STRATEGIC AREAS PROGRAMMING DOCUMENT	OHJELMA-ASIAKIRJAN STRATEGISET ALAT
<i>Areas mandated in the Founding Regulation</i>	<i>Perustamisasetuksen mukaiseen toimeksiantoon sisältyvät alat</i>
Working conditions	Työolot
Industrial relations	Työmarkkinasuhteet
Employment	Työllisyys
Living conditions	Elinolot
<i>Transversal Areas in current policy context</i>	<i>Nykyiseen toimintapoliittiseen kehukseen liittyvät monialaiset alat</i>
Impact of change	Muutoksen vaikutukset
Cohesion and convergence	Yhteenkuuluvuus ja lähentyminen

Näiden strategisten alojen analyysissä hyödynnetään Eurofoundin seurantavälineitä. Niihin kuuluvat Eurofoundin kyselytutkimukset, joista saadaan arvokasta tietoa kaikesta aiemmasta operatiivisesta toiminnasta. Koska toimintapoliittinen kehys on muutoksessa, Eurofound varaa jonkin verran joustavaa kapasiteettia voidakseen vastata ennakoimattomiin pyyntöihin ja sidosryhmien uusiin tarpeisiin ohjelmakaudella. Tähän liittyen työohjelmaan lisätään sen toteuttamista varten kaksi operatiivista toimintoa:

7. **Kyselytutkimusten hallinta ja kehittäminen**
8. **Ennakoimattomiin tietopyyntöihin vastaaminen**

Viimeiseksi ohjelma-asiakirjaa täydennetään kahdella horisontaalisella toiminnolla:

9. **Organisaatioviestintä**
10. **Hallinto ja toiminnan kehittäminen**

1. Monivuotiset tavoitteet

Eurofoundin strateginen tavoite ohjelmakaudella 2021–2024:

Tieteellisesti vakuuttavan, puolueettoman, ajantasaisen ja toimintapoliittisesti merkityksellisen tiedon tarjoaminen tietoon perustuvan toimintapolitiikan edistämiseksi, jotta voidaan parantaa Euroopan elin- ja työoloja ja lisätä yhteenkuuluvuutta muuttuvassa Euroopassa.

Eurofoundin panoksella pyritään kullakin strategisella alalla antamaan päätöksentekijöille tietoa, jotta voidaan

- parantaa työpaikkojen laatua ja edistää työn kestävyttä koko elämänkaaren ajan (työolot ja kestävä työ)
- edistää johdon ja työntekijöiden vuoropuhelua (työmarkkinasuhteet ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu)
- parantaa työmarkkinoiden toimintaa ja osallistavuutta (työllisyys ja työmarkkinat)
- parantaa elämänlaatua ja kehittää yhteiskuntaa (elinolot ja elämänlaatu)
- varmistaa oikeudenmukaiset siirtymät, joilla edistetään työllisyyttä, hyviä työoloja, sosiaalista suojelua ja työntekijöiden oikeuksia sekä samalla parannetaan työvoiman tuottavuutta, kilpailukykyä ja vaurautta (muutoksen vaikutusten ennakointi ja hallinta)
- edistää sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja lähentymistä elin- ja työolojen kohentamiseksi (sosiaalisen yhteenkuuluvuuden ja lähentymisen edistäminen).

Erittäin tuloksellisena organisaationa Eurofound hyödyntää henkilöstö- ja rahoitusresurssejaan vaikuttavasti ja tehokkaasti moitteettoman hallinnon ja henkilöstön jatkuvan kehittämisen avulla.

Suorituskyvyn seuranta

Eurofound käyttää erilaisia välineitä seuratakseen ja analysoidakseen siltä odotettujen tulosten saavuttamista ja raportoidakseen siitä.

Keskeisillä suorituskykyindikaattoreilla mitataan, miten hyvin Eurofound suoriutuu sille asetetun strategisen tavoitteen saavuttamisen kannalta erityisen merkittävistä tehtävistä. Keskeisiä suorituskykyindikaattoreita täydennetään mittaamalla panoksia, tuotoksia ja tuloksia. Suorituskykyä koskevien tietojen analysointi auttaa johtoa toteuttamaan toimintaohjelmaa tehokkaasti ja vaikuttavasti.

Sidosryhmiltä säännöllisesti saatava palaute ja arvioinnit, joihin kuuluu myös Euroopan komission ulkoinen arviointi, syventävät ymmärrystä siitä, missä määrin Eurofoundin sidosryhmät hyödyntävät Eurofoundin työtä ja asiantuntemusta ja arvostavat sen laatua ja merkityksellisyyttä.

Keskeiset suorituskykyindikaattorit⁸

Tulosindikaattorit

Eurofoundin toiminnan toimintapoliittinen merkityksellisyys ja osallistuminen politiikan kehittämiseen ja toimintapoliittiseen keskusteluun:

- Eurofoundin asiantuntemuksen hyödyntäminen EU:n toimintapoliittisissa asiakirjoissa

---

⁸ Keskeisten suorituskykyindikaattoreiden ja seurantavälineiden valikoimaa käytetään myös pääjohtajan suorituskyvyn arvioinnissa komission yksiköiden valmisteluasiakirjan (2015) mukaisesti.

- Eurofoundin osallistuminen kokouksiin ja tapahtumiin sidosryhmien kanssa
- Eurofoundin tietämyksen hyödyntäminen tiedotusvälineissä
- Eurofoundin tietämyksen hyödyntäminen sen verkkosivuston ja viraston muiden alustojen kautta

Annettujen tietojen luotettavuus ja riippumattomuus:

- Eurofoundin tutkimustyön tieteellisen laadun tunnustaminen

Panos- ja tuotosindikaattorit

Henkilöstö- ja rahoitusresurssien tuloksellinen ja tehokas hyödyntäminen:

- talousarvion toteutus
- henkilöstötaulukossa käytettävissä olevien toimien tehokas käyttö
- ohjelman tuloksellisuus

2. Operatiiviset toiminnot

2.1 Toiminto 1: työolot ja kestävä työ

Monivuotiset näkymät

Yleiskatsaus

Eurofound seuraa edelleen työolojen kehitystä ohjelmakaudella 2021–2024. Työpaikkojen laadun eri osa-alueiden muuttumista ajan mittaan ja saavutettua edistystä arvioidaan mahdollisuuksien mukaan, ja eri maita ja työntekijäryhmiä koskevia havaintoja vertaillaan. Tähän sisältyy analyysi covid-19-pandemian vaikutuksesta työoloihin ja työpaikkojen laatuun, erityisesti suhteessa työn organisoinnissa tapahtuneisiin muutoksiin, kuten etätyöhön, vuorotyöhön ja turvatoimien myötä mukautettuihin työpaikkoihin. Erityisesti keskitytään epätyypilliseen työhön ja itsensäytyöllistäjiin. Kehittämänsä kestävä työn käsitteen pohjalta Eurofound antaa myös näyttöä tekijöistä, joiden avulla entistä useammat työntekijät jaksavat työssä pitempään, sekä siitä, mitä olosuhteita on kehitettävä ja miten se saadaan aikaan.

Ohjelmakauden alussa Eurofound kerää uutta tietoa tekemällä Euroopan työolotutkimuksen (EWCS). Covid-19-kriisin seurauksena tiedot kerätään käyttämällä tietokoneavusteisia puhelinhaastatteluja (CATI). Vaikka tämä merkitsee muutosta verrattuna aiempiin tutkimuksiin, joissa haastattelut tehtiin kasvokkain, Eurofound pystyy esittämään vertailukelpoisia tietoja työpaikkojen laadusta sellaisena kuin työntekijät sen kokevat Euroopassa vuonna 2021 käyttämällä vakiintunutta kehystä, jossa työpaikkojen laatu on jaettu seitsemään osa-alueeseen⁹. Mahdollisuudet analysoida suuntauksia ajan kuluessa ovat tutkimuksen tekotavan muuttumisen takia rajoitettuja mutta niidenkin käyttömahdollisuutta tutkitaan.

Eurofound tutkii aiemman yhteistyön pohjalta mahdollisuutta tehdä yhdessä ILO:n kanssa toinen työolojen vertailututkimus maailmanlaajuisella tasolla ohjelmakaudella 2021–2024. Vuoden 2021 datajoukosta tehdään myös lisäanalyysjä. Työolojen tarkemmassa analyysissä voidaan hyödyntää

---

⁹ Työpaikkojen laadun seitsemän osa-alueetta ovat fyysinen ympäristö, työn intensiivisyys, työajan laatu, sosiaalinen ympäristö, taidot ja harkintavalta, tulevaisuudennäkymät ja ansiot.

vuoden 2019 Euroopan yritystutkimuksen (ECS) tietoja, ja uutta aaltoa voidaan suunnitella tulevaisuudessa, jos uutta yhteistyötä muiden virastojen ja organisaatioiden kanssa luodaan.

Työolojen ja työpaikkojen laadun analyysissä keskitytään erityisesti covid-19-pandemian vaikutukseen. Siinä yhteydessä tutkitaan, ovatko vuonna 2020 merkittävästi lisääntyneet työn organisoinnin tyypit tai työn teettämismallit, kuten etättyö, työpaikkojen mukauttaminen, vuorotyö tai uudelleenjärjestely sekä huomion kiinnittäminen työterveys- ja työturvallisuusnormeihin, olleet tilapäisiä liikkumisrajoituksiin liittyviä ilmiöitä vai johtavatko nämä käytännön kokeilut rakenteellisempiin muutoksiin, jotka vaikuttavat pysyvästi työntekijöiden hyvinvointiin. Työterveyden ja -turvallisuuden alalla jatketaan yhteistyötä Euroopan työterveys- ja työturvallisuusviraston (EU-OSHA) kanssa.

Itsensä työllistämistä koskevassa tutkimuksessa keskitytään työpaikan koettuun laatuun, mutta sen lisäksi tarkastellaan taloudelliseen riippuvuuteen ja itsenäisyyteen, edustukseen ja sosiaaliseen suojeluun liittyviä kysymyksiä. Epätyypillinen työ otetaan huomioon aloilla, joilla se lisääntyy tai aiheuttaa toimintapolitiikkaan liittyviä kysymyksiä. Se otetaan lukuun myös toiminnossa 5 (muutosten vaikutusten ennakointi ja hallinta) siltä osin kuin on kyse uusista työn muodoista, jotka liittyvät tunnistettuihin muutosta edistäviin tekijöihin ja joilla voi olla huomattavia seurauksia työllisyyden, työolojen ja sosiaalisen suojelun kannalta. Lisäksi tarkastellaan kysymystä siitä, ovatko työmarkkinalaitokset tarkoituksenmukainen taho työllisyyden varmistamiseen sellaisilla joustavilla työmarkkinoilla, joilla taataan hyvät työolot ja suojele.

Pyrkimys parantaa työoloja ja työpaikkojen laatua liittyy myös vaatimukseen puuttua väestörakenteen muutoksen seurauksiin. Väestörakenteen muutos eli alhainen syntyvyys ja pitkä elinajanodote saattavat vaatia yhä useamman työntekijän siirtymistä työmarkkinoille ja pitämistä työmarkkinoilla entistä pitempään. Eurofound voi entistä kestävämpään työhön johtavia tekijöitä koskevan aiemman tutkimuksensa perusteella tutkia työllisyyttä ja työntekijöiden työoloja, yrityskäytäntöjä ja työpaikan ulkopuolisia toimintalinjoja, jotka ovat osoittautuneet tulokselliseksi ikääntyneiden työntekijöiden työllisyysasteen nostamisessa ja/tai työelämän pidentämisessä.

Eurofoundin kyselytutkimuksiin on haluttu sisällyttää myös pitkäaikainen ulottuvuus. Sen vuoksi laadittiin toteutettavuustutkimus, jossa esitettiin erilaisia skenaarioita Eurofoundin tutkimusten soveltumisesta tulevaisuuteen ja josta keskusteltiin ohjausryhmässä. Tutkimuksen ja keskustelun perusteella päätettiin, että Eurofound toteuttaa vuonna 2023 Euroopan työolotutkimuksen, johon sisältyy joitakin covid-19-kriisin jälkivaikutusten kannalta merkityksellisiä työ- ja elinoloja koskevia kysymyksiä. Kyselyyn vastaajilta pyydetään osallistumissuostumus henkilökohtaisesti. Suurinta osaa vastaajista myös haastatellaan kasvokkain sen varmistamiseksi, että tutkimustuloksia voidaan verrata aiempiin Euroopan työolotutkimuksiin. Eurofoundin kyselytutkimusten tietojen hallinnan siirtämistä verkkoon valmistellaan valitsemalla vastaajista satunnaisotannalla pienehkö otos, jota haastatellaan verkossa. Tällä tavoin valikoimaan työolotutkimuksen kysymyksiin kahdella eri tavalla saatuja vastauksia voidaan verrata. Lisäksi voidaan testata, vaikuttaako push-to-web -tekniikkaan siirtyminen (verkkoympäristöön siirtyminen perinteisen yhteydenoton jälkeen) kyselytutkimuksen tehokkuuteen ja tiedon laatuun. Vastaajia pyydetään osana tätä vuoden 2023 tutkimusta vastaamaan useisiin jatkokyselyihin verkossa. Jatkokyselyihin sisällytetään Euroopan työolotutkimuksen kysymyksiä, joita ei esitetä alkuperäisessä kyselylomakkeessa. Se lisää niiden muuttujien valikoimaa, joiden osalta suuntauksien muutoksia voidaan tarkastella. Tämän elementin

avulla voidaan myös testata, miten tehokasta vastaajien rekrytointi jatkokyselyihin on ja miten otoksen koostumukseen vaikuttaa alustava jatkokyselyihin osallistumisesta kieltäytyminen ja myöhemmässä vaiheessa tutkimusväsymys.

Työoloja analysoidaan tarkemmin myös kahdessa monialaisessa temaattisessa toiminnossa, jotka käsittelevät muutoksen vaikutuksia (toiminto 5) sekä sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja lähentymistä (toiminto 6).

Tavoitteet

Tämä toiminto koskee pyrkimystä työpaikkojen laadun parantamiseen ja työn kestävyyskaikissa elämän vaiheissa. Tavoitteena on antaa päätöksentekijöille faktoja ja tilastotietoja työoloista ja näyttöä työpaikkojen laadun kehittymisestä. Viimeksi mainitussa keskitytään kiireellisten kysymysten ja erityisten riskiryhmien tunnistamiseen ja analysointiin myös covid-19-kriisin vaikutusten valossa. Eurofound tukee toimintapoliittisia toimia antamalla tietoa niistä toimista, joilla on onnistuttu parantamaan työpaikkojen laatua ja tekemään työstä entistä kestävämpää.

Odotetut tulokset

Eurofound on ohjelmakauden loppuun mennessä antanut useita voimassa olevia ja suunniteltuja oikeudellisia välineitä silmällä pitäen merkityksellistä näyttöä, joka koskee esimerkiksi työaika, yhdenvertaista kohtelua ja syrjinnän torjuntaa. Covid-19-kriisin vaikutusta työoloihin koskevasta tutkimuksesta saadaan tietoa keskusteluihin, joita jälleen käydään esimerkiksi etätyötä koskevista säännöksistä (myös oikeudesta häiriöttömään aikaan), työterveydestä ja -turvallisuudesta, työpaikkojen ja työn organisoinnin suunnittelusta sekä ammatillisesta koulutuksesta ja taitojen kehittämisvaihtoehdoista. Työterveyden ja -turvallisuuden alalla jatketaan yhteistyötä Euroopan työterveys- ja työturvallisuusviraston (EU-OSHA) kanssa.

Datapisteet, jotka koskevat työoloja sellaisina kuin työntekijät ne EU:ssa kokevat vuonna 2021, ja heidän työpaikkojensa laatua koskeva analyysi antavat asiaankuuluville päätöksentekijöille ja/tai arvioijille kuvan työoloista ja työpaikkojen laadusta covid-19-kriisin jälkeen. Tuohon kuvaan voidaan verrata muun muassa Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin mukaisesti tehtyjen sääntelyä koskevien ja pehmeiden aloitteiden vaikutusta (esimerkiksi direktiivi vanhempien ja omaistaan hoitavien työ- ja yksityiselämän tasapainottamisesta ja direktiivi avoimista ja ennakoitavista työehdoista) ja sen perusteella todeta mahdollisia puutteita.

Monista työpaikkojen laatua koskevista indikaattoreista saadaan tietoa ajan mittaan muuttuvista suuntauksista, vaikka vuonna 2021 kerättyjen tietojen vertailukelpoisuus onkin tiedonkeruutavan muuttumisen takia rajoitettua. Tämän näytön avulla voidaan kuitenkin tukea kehitystä kohti tavoitetta, eli tukea kasvua, jolla luodaan laadukkaita työpaikkoja ja jota voidaan mitata komission puheenjohtajan esittämällä tavalla. Koska Euroopan sukupuolistrategiaa ja komission uusia poliittisia suuntaviivoja painotetaan, on kiinnostavaa analysoida, onko työpaikkojen laadussa sukupuolten välisiä eroja, erityisesti kun otetaan huomioon covid-19-kriisin vaikutus ja Euroopan sukupuolistrategian täytäntöönpano 2020–2025.

Eurofound tukee Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin tavoitetta estää epävarmoja työsuhteita antamalla näyttöä työoloista ja työpaikkojen laadusta epätyypillisessä työssä. Eurofound edistää erityisesti osaltaan itsensä työllistämisen eri muotojen tunnistamista, myös muotojen, joilla on näennäisyrittäjyyden piirteitä, ottamalla huomioon erilaiset kansalliset kehykset. Itsensä työllistäjien

tilannetta koskeva näyttö auttaa osaltaan muodostamaan peruslinjan sosiaalisen suojelun saatavuudesta työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien kannalta annetun neuvoston suosituksen täytäntöönpanon seurantaa ja arviointia varten.

Eurofound tukee jäsenvaltioiden vastavuoroista oppimista ja vertaisarviointiprosesseja antamalla tietoa onnistuneista toimintapoliittisista toimista. Esimerkiksi talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson suunnittelussa ja maakohtaisten suositusten laatimisessa voidaan hyödyntää tietoa työn kestävyuden parantamista tukevista institutionaalisista kehyksistä ja toimintalinjoista, joista on osoituksena ikääntyneiden työntekijöiden korkeampi työllisyysaste.

2.2 Toiminto 2: työmarkkinasuhteet ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu

Monivuotiset näkymät

Yleiskatsaus

Eurofound tukee edelleen johdon ja työntekijöiden vuoropuhelua ja analysoi työmarkkinasuhteiden ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun kehittymistä. Toimintalinjojen, institutionaalisten kehysten ja käytäntöjen vertaileva analyysi hyödyntää osaltaan tutkimusta myös toiminnoissa 5 ja 6. Tässä toiminnossa nojataan Eurofoundin vakiintuneeseen asiantuntemukseen työmarkkinasuhteista, ja siinä käytetään Eurofoundin yhteyshenkilöverkoston kansallisen tason tietämystä.

Työn ensimmäinen osa koskee työmarkkinasuhteiden toimijoita ja prosesseja sekä kehysympäristöä, joka määrittää työsuhteen muotoa (lainsäädäntö ja työehtosopimukset). Tässä yhteydessä annetaan vertailevaa tietoa työmarkkinasuhteita koskevista kansallisista järjestelmistä, myös kansallisesta työmarkkinaosapuolten vuoropuhelusta sekä työehtosopimusneuvotteluista ja niiden tuloksista.

Eurofoundin laatima työmarkkinasuhteiden keskeisten osa-alueiden kehys ja indikaattorikokoelmaa päivitetään tällä ohjelmakaudella. Eurofoundin yhteyshenkilöverkosto antaa säännöllisesti ja oikea-aikaisesti ajantasaista tietoa työmarkkinasuhteiden kehityksestä sekä päivittää vuonna 2020 perustettua COVID-19 EU PolicyWatch -tietokantaa, joka sisältää hallitusten, työmarkkinaosapuolten ja muiden toimijoiden toimintapoliittisia aloitteita kriisin sosiaalisten ja taloudellisten seurausten lievittämiseksi. Erityisen tärkeä painopiste ovat toimenpiteet talouden elpymisen tukemiseksi.

Raportointi voi koskea myös työmarkkinaosapuolten kolmikantavuoropuhelun toimintaa ja työmarkkinaosapuolten osallistumista päätöksentekoon kansallisella tasolla. Palkkaa ja työaikajärjestelyjä, myös vähimmäispalkkaa, koskevia tietoja ilmoitetaan säännöllisesti, ja myös työajan kehitystä koskevia havaintoja julkaistaan.¹⁰ Työelämää koskevat kansalliset profiilit, jotka sisältävät rakenteellisia tietoja työmarkkinasuhteita koskevista järjestelmistä ja muista työelämän osa-alueista, päivitetään kahden vuoden välein. Lopullisessa yleiskatsauksessa esitetään työriitoja koskevia tietoja ja havaintoja, jotka on tuotettu edellisellä ohjelmakaudella työtaistelutoimien seurantavälinettä koskevassa toteutettavuustutkimuksessa ja pilottihankkeessa.

---

¹⁰ Palkkojen ja työajan kehittymistä analysoidaan tarkemmin sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja lähentymistä edistävässä toiminnossa 6.

Tähän liittyvän työn toinen haara koskee työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun tukemista. Eurofound tukee edelleen unionin tasolla työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun kehitystä työmarkkinaosapuolten järjestöjen edustavuutta koskevilla tutkimuksilla. Tutkimuksista komissio saa empiirisen perustan, jonka pohjalta se voi tehdä päätöksiä, jotka koskevat työmarkkinaosapuolten eurooppalaisten järjestöjen osallistumista työmarkkinaosapuolten neuvottelukomiteoihin, ja kuulla järjestöjä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 154 artiklan mukaisesti sekä arvioida niiden edustavuutta SEUT-sopimuksen 155 artiklan mukaisesti neuvoston päätöksiin johtavan työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun yhteydessä. Eurofound voi aiemman työnsä pohjalta antaa käytettäväksi asiantuntemustaan tukeakseen valmiuksien kehittämistä työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun, EU:n työmarkkinaosapuolten neuvottelukomitean ja EU:n työmarkkinaosapuolten keskustelujen tehostamiseksi niiden työohjelman puitteissa. Eurofound tutkii vuonna 2020 laatimassaan raportissa *Työmarkkinaosapuolten tehokkaan vuoropuhelun edellyttämien valmiuksien kehittäminen Euroopan unionissa* annettujen suositusten pohjalta yhdessä työmarkkinaosapuolten kanssa lisätoimien kehittämistä tällä alalla, samoin kuin vaihtoehtoja organisatorisen tuen järjestämiseksi.

Toiminnossa 5 (muutoksen vaikutusten ennakointi ja hallinta) tutkitaan työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun roolia rakenneuudistusten ja digitalisaation yhteydessä. Työmarkkinaosapuolilla on erityisesti yrityksen tasolla keskeinen rooli muutoksen ennakoinnissa ja hallinnassa, esimerkiksi työpaikan ja työn sisällön mukauttamisessa, ja silloin, kun vaaditaan huomattavaa rakenneuudistusta. Strategisella alalla 6 (sosiaalisen yhteenkuuluvuuden ja lähentymisen edistäminen) tutkitaan vastaavasti työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun roolia joidenkin sosiaalipoliittisten tulosten saavuttamisessa.

Tavoitteet

Eurofoundin tavoitteita tällä alalla ovat unionin toimielinten, jäsenvaltioiden ja työmarkkinaosapuolten tukeminen työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun edistämässä sekä työmarkkinasuhteita koskevien järjestelmien ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun kehittymisen seuranta ja analysointi kansallisella ja unionin tasolla. Eurofound antaa vertailevalta perustalta säännöllistä, oikea-aikaista ja virallista tietoa työmarkkinasuhteiden toimijoihin, prosesseihin ja keskeisiin tuloksiin vaikuttavista pääkehityskuluista ja antaa käyttöön tietoa ja asiantuntemusta työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun tukemiseksi.

Odotetut tulokset

Eurofound tukee unionin toimielimiä, kansallisia viranomaisia ja työmarkkinaosapuolia eri tasoilla niiden toimintapolitiikan muotoilussa, työmarkkinaosapuolten vuoropuhelussa, työehtosopimusneuvotteluissa ja työsuhteiden sääntelyssä antamalla luotettavaa ja oikea-aikaista tietoa työmarkkinasuhteita koskevien kansallisten järjestelmien ja työelämän suuntauksista ja kehityskuluista (raportoimalla myös työriidoista ja työtaistelutoimista). Eurofoundin toiminnassa kiinnitetään erityistä huomiota toimiin, joita on toteutettu vastauksena covid-19-kriisin aiheuttamaan hätätilaan.

Eurofound analysoi tilanteen kehitystä tunnistaakseen tapoja, joilla voidaan vahvistaa työehtosopimusneuvotteluja kansallisella tasolla ja tukea työmarkkinaosapuolia ja unionin toimielimiä työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun edistämässä laajemmin.

Havainnoilla tuetaan erityisesti Euroopan työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun toimintaa esimerkiksi helpottamalla edustavuutta koskevia ratkaisuja kuulemistilaisuuksissa ja neuvotteluissa sekä komiteoiden toimintaa ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteen 8 toteutusta (työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu ja työntekijöiden osallistuminen). Havainnoista saadaan tietoa myös lainsäädäntöprosessia ja talouspolitiikan eurooppalaisen ohjauksen kautta tapahtuvaa toimintapolitiikan koordinoitua varten. Siten annetaan arvokas panos useisiin toimintapolitiikan kannalta merkityksellisiin teemoihin päätöksentekijöiden ja työmarkkinasuhteiden toimijoiden tarpeiden mukaan.

Erityisesti havainnoilla pyritään panostamaan keskusteluun vähimmäispalkoista, aloitteisiin, joilla edistetään palkkojen oikeudenmukaisuutta, kohtuullisuutta ja avoimuutta (Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteen 6 ja sukupuolten samapalkkaisuusprioriteetin mukaisesti), ja työaikadirektiivin seurantaan.

2.3 Toiminto 3: työllisyys ja työmarkkinat

Monivuotiset näkymät

Yleiskatsaus

Suuren taantuman jälkeen työllisyystilanne oli kokonaisuudessaan parantunut, mutta Euroopan työmarkkinat kokivat jälleen merkittäviä haasteita sen jälkeen, kun covid-19-pandemia levisi maailmanlaajuisesti vuoden 2020 alussa. Joissakin maissa ja ammateissa sekä joillakin alueilla ja aloilla on odotettavissa huomattavaa työttömyyttä, ja kaikkein epävarmimmissa työsuhteissa ja haavoittuvimmassa asemassa olevien työntekijöiden odotetaan todennäköisesti kärsivän eniten ja joissakin tapauksissa pisimpään. Eurofound huolehtii tehtävästään antaa tietoja politiikan tueksi, jotta voidaan lievittää työhön ja työllisyyteen kohdistuvia pandemian seurauksia ja varmistaa toimivat ja osallistavat työmarkkinat. Eurofound kerää tietoja työllisyyden ja työmarkkinoiden kehityksestä ja analysoi niiden suuntauksia sekä antaa komissiolle ja muille unionin toimielimille, jäsenvaltioille ja työmarkkinaosapuolille tukea työllisyyspolitiikan laadintaan. Eurofound tekee tätä työtä seuraamalla edelleen työmarkkinoiden suuntauksia ja niiden vaikutusta eri ryhmiin sekä keräämällä kokemuksia, joita päätöksentekijät voivat hyödyntää.

Tähän toimintoon kuuluvan tutkimuksen ensimmäisessä osassa keskitytään työmarkkinoiden rakennemuutokseen sekä covid-19-pandemian vaikutukseen. Tutkimuksessa pyritään tunnistamaan kasvavat ja supistuvat alat, ammatit ja tutkinnot Eurofoundin vakiintuneita seurantavälineitä käyttäen, eli Euroopan työpaikkojen seurantavälineestä ja Euroopan rakenneuudistuksen seurantavälineestä saatavien jatkuvasti päivittyvien tietojen ja analyysien avulla sekä Eurostatin tietojen avulla. Euroopan työpaikkojen seurantavälineessä jatketaan työpaikkojen lisääntymisen ja vähenemisen kartoittamista eri ammateissa ja aloilla sekä todetaan tapahtuneet muutokset tehtäväprofiileissa ja joissakin työpaikkojen laadullisissa ominaisuuksissa, kuten koulutustasossa. Jonkin verran painotetaan myös työaloja, jotka työllistävät suuren määrän työntekijöitä tai jotka kasvavat tai supistuvat nopeimmin. Yhteistyön Euroopan komission Yhteisen tutkimuskeskuksen kanssa odotetaan tällä alalla jatkuvan. Rakenneuudistusta koskevaa työtä voidaan jatkaa siten, että Euroopan rakenneuudistuksen seurantavälineessä tutkitaan laajamittaisia tapahtumia sekä lainsäädäntö- ja tukitoimenpiteitä, kuten tilanteesta kärsivien työntekijöiden auttamista siirtymäkauden yli, sekä työmarkkinaosapuolten ja viranomaisten kehittämisiä toimenpiteitä, muun

muassa toimenpiteitä, joilla varmistetaan työpaikasta/alalta toiseen siirtymässä olevien työntekijöiden pääsy ammatilliseen täydennys- tai uudelleen koulutukseen. Tätä voidaan täydentää perusteellisemmalla laadullisella tutkimuksella, joka koskee yritysten käytäntöjä rakenneuudistuksen yhteydessä (myös työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun roolia). Myös alueelliset näkökohdat voidaan ottaa huomioon. Euroopan globalisaatiorahaston (EGR) ja Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) toimintaa edistetään jatkamalla rakenneuudistusta koskevaa tutkimusta. Kummastakin välineestä saavat tulokset esitellään yhdessä, jotta työmarkkinoiden rakenteellisista muutoksista voidaan muodostaa yleiskuva.

Rakenneuudistuksia koskevaa analyysia voidaan hyödyntää myös toiminnossa 5 (muutoksen vaikutusten ennakointi ja hallinta) joidenkin rakenneuudistustyyppien osalta (esim. yhteydessä ilmastonmuutokseen / siirtymiseen hiilineutraaliin talouteen, digitalisaatioon, toimintojen siirtämiseen ulkomaille tai takaisin alkuperäisiin tuotantomaihin). Niitä tutkitaan tarkemmin kyseisellä alalla.

Tutkimuksen toinen painopiste ovat työvoimapula ja työvoiman vajaakäyttö. Vuosien 2017–2020 työohjelmassa tehdyn tutkimuksen perusteella analyysissä tutkitaan pääasiassa toimintapoliittisia tukitoimia ja yrityskäytäntöjä. Eurofound analysoi erityyppisiä työmarkkina- ja sosiaalipoliittisia toimenpiteitä niiden vaikuttavuuden kannalta ja keskittyy erityisesti käsittelemään tiettyjen sellaisten alojen toimintaa, joilla perinteisesti vallitsevaa työvoimapulaa covid-19-kriisi kärjisti. Eri lähestymistavoissa kohteena voi olla sekä työvoiman tarjonta että sen kysyntä, ja analyysissä voidaan viitata aktiivoinnin / aktiivisen osallistamisen ja työpaikan monimuotoisuuden hallinnan edistämiseen painottamalla käyttämättömiä tai vajaakäytössä olevia henkilöstöresursseja ja kykyjä (esim. ottamalla huomioon maantieteellinen tai ammatillinen liikkuvuus, osaamisen kohtaanto-ongelma ja työaika, myös työmarkkinoiden ylikapasiteetti; tai suuntautumalla työmarkkinoilla aliedustettuihin erityiskohderyhmiin, kuten vammaisiin, naisiin tai nuoriin). Lisäksi otetaan huomioon asiaan liittyvä komission työ sekä EU:n rahastojen, kuten ESR+:n, täytäntöönpano, OECD ja muut organisaatiot. Työvoimapulan poistamiseen tähtäävän työllisyyspolitiikan yhteydessä tutkitaan mahdollisuutta yhteistyöhön Cedefopin ja Euroopan työviranomaisen (ELA) kanssa osaamisen ja työvoiman liikkuvuuden kannalta. Yleisemmin voidaan tutkia muiden resurssien (kuten eurooppalaisen avointen työpaikkojen seurantavälineen) käyttöä ja niiden vaihtamista muiden sellaisten eurooppalaisten toimijoiden kanssa, jotka käsittelevät työvoimapulan ja työvoiman vajaakäytön ongelmia (esim. Euroopan laajuisen julkisten työvoimapalvelujen verkoston kanssa).

Tässä toiminnossa saatuja tietoja hyödynnetään myös seuraavaan monivuotiseen ohjelmaan suunnitellun Euroopan yritystutkimuksen uuden kierroksen valmistelussa.

Tavoitteet

Eurofound seuraa ja analysoi, miten työmarkkinoiden rakenne muuttuu muun muassa covid-19-kriisin seurauksena työpaikkojen nettolisäyksen ja -vähennyksen kannalta ala- ja ammattikohtaisesti, sekä työpaikkojen rakenteen keskeisiä ominaisuuksia (esim. työmarkkinoiden polarisaatio ja tehtävien muuttuva koostumus työpaikoissa). Lisäksi Eurofound antaa ajantasaista tietoa rakenneuudistuksesta sen työllisyysvaikutusten kannalta sekä toimintapolitiikoista ja lainsäädännöstä. Tässä tutkimustoiminnassa käsitellään myös tiettyjen alojen ja ammattien keskeistä haastetta eli työvoimapulaa tutkimalla asiaankuuluvien toimintapoliittisten toimien vaikuttavuutta.

Odotetut tulokset

Työmarkkinoiden rakennemuutosta sekä tarjonnan ja kysynnän vaihtelua koskevan analyysin avulla sidosryhmät voivat paremmin kuin vakiomuotoisten tilastotietojen avulla ymmärtää viimeaikaisia suuntauksia ja kehityskulkuja ja tunnistaa niihin liittyvät mahdollisuudet ja haasteet. Tämä voi osaltaan edistää unionin tavoitetta, joka koskee laadukkaita työpaikkoja eri alueilla, sekä lähitulevaisuudessa laadittavan kattavan ja koordinoitun teollisuuspolitiikan kehittämistä. Sen lisäksi, että yleisesti seurataan laajamittaista rakenneuudistusta covid-19-kriisin seurauksena talouteen ja työmarkkinoihin kohdistuvan merkittävän takaiskun vaikutusaikana, Euroopan rakenneuudistuksen seurantaväline voi toimia Euroopan globalisaatorahaston, oikeudenmukaisen siirtymän rahaston ja ESR+:n toiminnan tietopohjana, erityisesti kun otetaan huomioon ehdotukset laajentaa EGR:n toiminta-alaa vuoden 2020 jälkeen kattamaan kaikki laajamittaiset rakenneuudistukset.

Euroopan työpaikkojen seurantavälineestä annetaan edelleen päätöksentekijöille tietoja siitä, missä määrin työllisyyden siirtymät kansallisilla työmarkkinoilla polarisoituvat, työn vaatimustaso nousee tai niihin vaikuttaa jokin muu muutos. Työvoimapulan torjunnassa ja alihyödynnetyn potentiaalın aktivoinnissa toimivat mallit analysoidaan, mikä auttaa päätöksentekijöitä suunnittelemaan kohdennettuja välineitä. Tämän toiminnon kautta annettavat tiedot tukevat hyödyllisellä tavalla entistä tuloksellisempien politiikkojen kehittämistä esimerkiksi keskusteltaessa työmarkkinauudistuksista, myös talouspolitiikan eurooppalaisen ohjauksen, työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun ja niiden ESR+-toimenpiteiden täytäntöönpanon yhteydessä, jotka liittyvät työllistymiseen, nuorten ja naisten osallistumiseen, aktiiviseen ikääntymiseen sekä maahanmuuttajien ja vammaisten integroitumiseen yhteiskuntaan ynnä muuhun vastaavaan.

2.4 Toiminto 4: elinolot ja elämänlaatu

Monivuotiset näkymät

Yleiskatsaus

Covid-19-pandemian aiheuttama terveydenhoidon ja sittemmin talouden kriisi ovat vaikuttaneet syvästi Euroopassa asuvien ihmisten elämään. Tästä syystä elinolojen ja elämänlaadun tutkimuksesta on tullut entistäkin tärkeämpää, ja Eurofound jatkaa suuntausten seuraamista tällä alalla tämän uuden haasteen pohjalta.

Kuten toiminnoissa 1 ja 7 mainitaan Eurofoundin kyselytutkimusten pitkän aikavälin lähestymistavasta, Eurofound tekee vuonna 2023 Euroopan työolotutkimuksen, johon sisältyy joitakin covid-19-pandemian jälkivaikutusten kannalta merkityksellisiä työ- ja elinoloihin liittyviä kysymyksiä. Kyselyyn vastaajilta pyydetään osallistumissuostumus henkilökohtaisesti. Suurinta osaa vastaajista myös haastatellaan kasvokkain sen varmistamiseksi, että tutkimustuloksia voidaan verrata aiempiin Euroopan työolotutkimuksiin. Eurofoundin kyselytutkimusten tietojen hallinnan siirtämistä verkkoon valmistellaan valitsemalla vastaajista satunnaisotannalla pienehkö otos, jota haastatellaan verkossa. Tällä tavoin valikoimaan työolotutkimuksen kysymyksiin kahdella eri tavalla saatuja vastauksia voidaan verrata. Lisäksi voidaan testata, vaikuttaako push-to-web -tekniikkaan siirtyminen (verkkoympäristöön siirtyminen perinteisen yhteydenoton jälkeen) kyselytutkimuksen tehokkuuteen ja tiedon laatuun. Vastaajia pyydetään osana tätä vuoden 2023 tutkimusta vastaamaan useisiin jatkokyselyihin verkossa. Jatkokyselyihin sisällytetään Euroopan työolotutkimuksen kysymyksiä, joita ei esitetä alkuperäisessä kyselylomakkeessa. Se lisää niiden

muuttujien valikoimaa, joiden osalta suuntauksien muutoksia voidaan tarkastella. Tämän elementin avulla voidaan myös testata, miten tehokasta vastaajien rekrytointi jatkokyselyihin on ja miten otoksen koostumukseen vaikuttaa alustava jatkokyselyihin osallistumisesta kieltäytyminen ja myöhemmässä vaiheessa tutkimusväsymys.

Euroopan elämänlaatututkimus (EQLS) tehtäen kentällä vuonna 2025 vuoden 2023 testikyselystä saatujen kokemusten perusteella.

Kun Euroopan yhteiskunnat ovat edelleen epävarmuuden tilassa covid-19-pandemian takia, Eurofound tutkii talouskriisin vaikutuksia eri elämänvaiheissa olevien eurooppalaisten elinoloihin ja roolia, joka monilla toteutetuilla aloitteilla on eri ryhmien sosiaalisten ongelmien lievittämisessä.

Lisäksi Eurofound reagoi keskeisiin väestörakenteen muutoksiin eurooppalaisissa yhteiskunnissa keskittymällä väestön ikääntymisen seurauksiin. Siihen kuuluu ikääntyneiden kansalaisten, sekä ikääntyneiden työntekijöiden että eläkeläisten, elämänlaadun tutkiminen ja arvioiminen sekä toimeentuloturvan ja julkisten palvelujen roolia itsenäisen ikääntymisen helpottamisessa koskeva analyysi. Eurofoundin tutkimusnäkökulmassa otetaan huomioon kansalaisille mieleiset tavat osallistua yhteiskuntaan ja työelämään ja heidän mahdollisuutensa siihen, mikä auttaa kehittämään ikääntyneiden osallisuuden mahdollistavia palveluja. Uudella väestörakenteella on vaikutuksensa myös nuoreen sukupolveen ja naisiin. Niitä selvitetään tutkimalla nuoria sekä heidän sosiaalista osallisuuttaan ja sosiaalista liikkuvuuttaan, samoin kuin etujen ja haittojen siirtymistä sukupolvien välillä. Eurofound tutkii aiempien tutkimustulosten pohjalta kriisin eriytynyttä vaikutusta miehiin ja naisiin useilla osa-alueilla.

Instituutiot ja julkiset palvelut, jotka olivat tärkeässä asemassa ja kokivat merkittäviä haasteita covid-19-kriisiin aikana, suunnittelevat, tarjoavat tai helpottavat monia reagoititapoja elinolojen parantamista koskeviin haasteisiin ja mahdollisuuksiin. Näiden palvelujen laatua ja oikeudenmukaisuutta (saatavuutta ja kohtuuhintaisuutta) tutkitaan ehdotetun uuden Eurofound-kyselytutkimuksen käytettävissä olevien tulosten ja muiden tietolähteiden, kuten Euroopan unionin tulo- ja elinolotilastojen (EU-SILC) ja perusoikeuksia koskevan kyselytutkimuksen, perusteella painottamalla mahdollisesti sosiaali-, hoiva- ja terveydenhuoltopalveluja. Eurofound antaa päätöksentekijöille tietoa tuottamalla näyttöä tämän alan suuntauksista ja kannustimista suhteessa Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin III lukuun sisältyvien palvelujen toteutukseen. Yhteiskunnan laatua koskevaa tutkimusta hyödynnetään myös toiminnossa 6 (sosiaalisen yhteenkuuluvuuden ja lähentymisen edistäminen) aikaisemmin Euroopan elämänlaatututkimuksessa tutkittujen aiheiden osalta, joita ovat luottamus, sosiaaliset jännitteet ja julkisten palvelujen laatu.

Tavoitteet

Tämän toiminnon tavoitteita ovat seurata covid-19-pandemian ja sitä seuranneen talouskriisin vaikutusta Euroopassa ja antaa tietoa tilanteesta, suuntauksista ja riskeistä sekä tutkia tapoja parantaa elinoloja Euroopan unionissa. Tutkimuksessa tarkastellaan laajasti yhteiskunnan laatua sekä yhteisöjä paikallisella tai alueellisella tasolla korostamalla sosiaalisen suojelun merkitystä kaikille kansalaisille ja keskittymällä erityisesti heikoimmassa asemassa oleviin.

Toinen tavoite on antaa tietoa periaatekeskusteluihin, jotka koskevat ikääntymistä ja toimenpiteitä ikääntyneiden kansalaisten sosiaalisen tilanteen parantamiseksi, itsenäisen elämän tukemista ja

laadukkaiden palvelujen tukemista epävirallisten hoitotoimien täydentämiseksi koko elämänkaaren ajan. Lisäksi tutkimuksessa annetaan ajantasaista tietoa nuorten miesten ja naisten sosiaalisesta tilanteesta näiden osallisuutta edistävien toimintapoliittisten toimien tueksi.

Odotetut tulokset

Tutkimustuloksista saadaan tietoa covid-19-kriisin terveydellisistä ja taloudellisista jälkivaikutuksista elinoloihin, ja ne auttavat laatimaan Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa koskevia aloitteita ja arvioiteja ja pitämään yllä Euroopan sosiaalista mallia kiinnittäen erityistä huomiota alueelliseen ulottuvuuteen. Erityistulokset, jotka koskevat väestörakenteen muutoksesta kärsiviä ryhmiä, hoivotehtäviä, työ- ja yksityiselämän tasapainoa sekä laadukkaiden julkisten palvelujen saatavuutta, voivat edistää nuorisotakuusta käytävää keskustelua, ja niitä voidaan käyttää talouspolitiikan eurooppalaisella ohjauksella sosiaalipolitiikkaan liittyvien maakohtaisten suositusten laadinnassa erityisesti hoivatoimien osalta. Tällä tutkimuksella voidaan tukea lapsitakuun kaltaisista aloitteista käytävää keskustelua, kun taas sukupuolten tasa-arvoa koskevat tulokset otetaan huomioon Euroopan sukupuolistrategiassa 2020–2025. Hoivapalveluja koskevia tutkimustuloksia voidaan hyödyntää talouspolitiikan eurooppalaisen ohjauksen keskusteluissa, jotka liittyvät sosiaalikuluihin ja sosiaalipalveluihin, sekä koheesiorahaston ja ESR+:n täytäntöönpanon seurannassa ja arvioinnissa. Tuloksia voidaan käyttää työllisyyskomitean ja sosiaalisen suojelun komitean vuosikertomuksissa ja Euroopan komission kertomuksissa, jotka koskevat työllisyyttä ja sosiaalista kehitystä Euroopassa.

2.5 Toiminto 5: muutoksen vaikutusten ennakointi ja hallinta

Monivuotiset näkymät

Yleiskatsaus

Yleistä taustaa koskevassa jaksossa mainitut megatrendit johtavat talouden ja työmarkkinoiden nopeaan muuttumiseen. Digitalisaatio ja siirtyminen hiilineutraaliin talouteen ovat nykyisin kaksi merkityksellisintä muutosvoimaa yhdessä covid-19-kriisin pitkäköksi arvioidun vaikutuksen kanssa. Eurofound keskittyy vaikutukseen, joka näillä muutosvoimilla – toisinaan yhdessä uusien liiketoimintamallien ja poikkeavien työjärjestelyjen kanssa – on uusien työpaikkojen syntyyn ja työmarkkinoille integroitumiseen, työsuhteisiin ja työoloihin, sekä seurauksiin, joita niillä on työmarkkinainstituutioihin – eritoten sääntelykehikseen, työmarkkinaosapuolten vuoropuheluun ja sosiaaliseen suojeluun. Tietyntyyppisten organisaatioiden, kuten pk-yritysten tai julkisen sektorin, rooleja, tilanteita ja haasteita voidaan tutkia.

Eurofound tutkii digitalisaatioon ja varsinkin tekoälyn käyttöönottoon liittyviä näkökohtia. Tähän voi sisältyä yksityisten tai henkilötietojen käyttö ja omistajuus ja työolojen alalla myös muun muassa johtajuuteen ja henkilöstöjohtamiseen, etä- ja joustotyöhön, tiimityöhön, ihmisen ja koneen vuorovaikutukseen, työaikaan sekä ohjaukseen ja valvontaan liittyviä kysymyksiä. Tässä tarkoituksessa voidaan mahdollisuuksien mukaan hyödyntää Euroopan työolotutkimuksen ja yritystutkimuksen tietoja. Yhteistyötä EU-OSHAn ja Euroopan unionin perusoikeusviraston (FRA) kanssa voidaan harkita siltä osin kuin on kyse digitalisaation vaikutuksista työterveyteen ja -turvallisuuteen, erityisesti psykososiaalisista riskeistä, ja digitalisaation eettisestä ulottuvuudesta.

Hiilineutraaliin talouteen siirtymisen – ottaen huomioon ilmastoneutraalin Euroopan tavoitteen – vaikutusta tunnetaan heikosti, myös kiertotalouden ja Next Generation EU -elpymisvälineen osalta. Eurofound tutkii sosioekonomisia vaikutuksia muun muassa työllisyyteen (työpaikkojen siirtyminen ja muuttuminen) ja työoloihin sekä yhteiskuntaan (esim. ilmastopolitiikan jakaumavaikutukset). Osassa työstä voidaan nojautua Eurofoundin toteuttaman valmistusteollisuuden tulevaisuutta koskevan pilottihankkeen tuloksiin. Yhteistyötä Euroopan ympäristökeskuksen kanssa suunnitellaan.

Toiminnossa 3 (työllisyys ja työmarkkinat) tehdyn tutkimuksen pohjalta todetaan rakenneuudistuksia asiaankuuluvilla aloilla ja analysoidaan niitä. Erityisesti digitalisaatioon ja hiilineutraaliin talouteen siirtymiseen liittyvät rakenneuudistukset voidaan todeta ERM-tietokantojen avulla mukauttamalla tapahtumatietokantaa ja täydentämällä sitä laadullisella tutkimuksella. Analyysi käsittää myös työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun ja työntekijöiden edustajien erityisaseman muutosprosessin suunnittelussa ja toteutuksessa. Tästä ovat esimerkkinä sosiaaliohjelmat sekä muutoksesta kärsivien työntekijöiden siirtymistuki ja muut toimenpiteet, kuten aktiiviset työmarkkinapolitiikat, joista on kerätty tietoja ERM-välineeseen ja oikeudellisiin tietokantoihin.

Eurofound tutkii myös uusien liiketoimintamallien ja työjärjestelyjen vaikutusta tämän toiminnon ensimmäisessä kappaleessa ilmoitetuilla aloilla. Siihen voi esimerkiksi sisältyä uusien yhteistyö- ja organisointitapojen tutkiminen yrityksissä ja niiden välillä muun muassa alusta- tai kiertotalouteen liittyen. Jo aloitettua suuntautumista alustatyöhön jatketaan keskittymällä aiempaa enemmän kartoitukseen ja arvioimalla jonkin verran todettujen haasteiden käsittelemiseksi tehtyjen aloitteiden vaikuttavuutta. Lisäksi voidaan tutkia muun muassa syrjintää, sukupuolta ja ikää tai yksityisyyttä.

Digitalisaation tai hiilineutraaliin talouteen siirtymisen mahdollisesti mukanaan tuomaa kehitystä koskevia tulevaisuuden skenaarioita hahmotellaan. Siihen sisältyy keskustelu sidosryhmien kanssa mahdollisista väylistä ja toimenpiteistä toivottujen lopputulosten aikaansaamiseksi.

Käsitellessään edellä mainitussa tutkimuksessa työmarkkinasuhteisiin kohdistuvia vaikutuksia Eurofound tutkii perinteisen työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun roolia, mahdollisuuksia ja haasteita sekä uuden tyyppisiä työtaistelutoimia, jos niitä on.

Tavoitteet

Eurofound tarkastelee digitalisaation ja hiilineutraaliin talouteen siirtymisen vaikutuksia työllisyyteen, työoloihin (myös sosiaaliseen suojeluun) ja työsuhteisiin ja tutkii työmarkkinasuhteiden ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun roolia tällaisen muutoksen suunnittelussa ja toteutuksessa, samoin kuin vaikutuksia yhteiskuntaan ja kansalaisiin. Lisäksi analysoidaan työmarkkinainstituutioihin, erityisesti työmarkkinaosapuoliin ja sääntelykehukseen, sekä eri alueisiin ja sosiaaliryhmiin kohdistuvia vaikutuksia. Nykyisiä toimenpiteitä ja aloitteita muutoksen hallitsemiseksi kartoitetaan ja väyliä tavoiteltuun tulevaisuuteen tutkitaan.

Odotetut tulokset

Tämän tavoitteen mukaiset tulokset antavat sidosryhmille tarvittavaa näyttöä, jotta ne voivat tehdä tietoon perustuvia päätöksiä siitä, miten ja missä on toimittava muutoksen hallitsemiseksi, myönteisten vaikutusten optimoimiseksi ja digitalisaation ja hiilineutraaliin talouteen siirtymisen

työhön ja työllisyyteen kohdistuvien haitallisten seurausten estämiseksi covid-19-pandemian runtelemilla työmarkkinoilla. Keskittyminen muutosvoimien vaikutukseen työpaikkojen tasolla lisää ymmärtämystä siitä, miten työnantaja ja työntekijöitä voidaan parhaiten auttaa käyttämään mahdollisuuksia hyödykseen ja lievittämään tähän poliittisesti tärkeään kehitykseen liittyviä haasteita. (Aihetta käsitellään muun muassa Next Generation EU -elpymisvälineessä, Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa ja EU:n strategisessa ohjelmassa 2019–2024, ja siihen liittyvät myös digipalvelusäädös, digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelma, osaamisohjelman päivitys, Euroopan datastrategia ja EU:n valkoinen kirja tekoälystä.) Tutkimusta voidaan hyödyntää myös uudessa pk-yritysstrategiassa ja toiminnassa, jolla autetaan yrityksiä sopeutumaan globalisaatioon. Sitä kautta edistetään komission painopisteitä, jotka koskevat Euroopan digitaalista valmiutta ja ihmisten hyväksi toimivaa taloutta.

Rinnakkaisia digitalisaatioon ja ilmastonmuutokseen liittyviä siirtymiä koskeva tutkimus voi antaa päätöksentekijöille merkityksellisiä tietoja, kun he pyrkivät etsimään ratkaisuja, joilla markkinat saataisiin toimimaan paremmin kuluttajien, liike-elämän, työntekijöiden ja yhteiskunnan kannalta kaupunkien ja taajamien kestävä kehityksen edistämiseksi ja alueiden tukemiseksi. Tavoitteena on parantaa infrastruktuureja ja palvelujen saatavuutta niiden komission painopisteiden mukaisesti, jotka koskevat Euroopan digitaalista valmiutta, Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa, yhteenkuuluvuutta ja uudistuksia sekä demokratiaa ja väestökehitystä.

Työmarkkinainstituutioihin, sääntely ja työmarkkinaosapuolet mukaan luettuina, kohdistuvaa vaikutusta tarkastelemalla voidaan osallistua keskusteluun siitä, soveltuvatko perinteiset kehysympäristöt työn muuttuvaan maailmaan.

Ilmastopolitiikan jakaumavaikutusten ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden maksimoimiseksi toteutettujen toimenpiteiden tarkastelusta saatavia tietoja voidaan hyödyntää oikeudenmukaisen siirtymän rahastossa. Uudistusten ja uusien tukitoimien seuranta voi edistää toimintapoliittisten lähestymistapojen ja kokemusten vaihtoa siltä kannalta, että saadaan tietää, mikä toimii ja mikä ei.

2.6 Toiminto 6: sosiaalisen yhteenkuuluvuuden ja lähentymisen edistäminen

Monivuotiset näkymät

Yleiskatsaus

Taloukasvun ja työmarkkinoille osallistumisen oli todettu viime vuosina parantuneen, mutta covid-19-pandemia ja sitä seurannut talouskriisi muodostavat Euroopan unionille ja sen taloudelliselle ja sosiaaliselle vakaudelle uuden poikkeuksellisen haasteen. Kriisin erittäin vakavat taloudelliset seuraukset voivat johtaa jäsenvaltioiden suorituskyvyn eriytymiseen ja paljastaa, miten haavoittuvaista lähentymismalleissa äskettäin saavutettu edistys on. Lisäksi kriisin sosioekonomiset vaikutukset voivat lisätä kansalaisten välistä eriarvoisuutta, ja monet eurooppalaiset kokevat yhä enemmän taloudellista ja sosiaalista turvattomuutta ja tyytymättömyyttä, joka tulee esiin sekä kansallisella että Euroopan tasolla. Euroopan unionille on äärimmäisen tärkeää edistää ylöspäin lähentymistä työ- ja elinolojen kohentamiseksi sekä vahvistaa taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Eurofound pyrkii tarjoamaan poliittisille päättäjille näyttöä siitä, miten kriisin seurauksia voidaan lieventää ja miten taloudellista ja yhteiskunnallista eriytymistä voidaan vähentää, ja siksi se jatkaa ja laajentaa edellisen työohjelman mukaista ylöspäin lähentymisen teemaa.

Tarkemmin sanottuna Eurofound keskittyy uusien eriarvoisuuden muotojen mahdolliseen lisääntymiseen ja pyrkii selittämään ja käsittelemään EU:n sosiaalisen yhteenkuuluvuuden haasteita. Seurataksaan covid-19-pandemian vaikutusta Eurofound jatkaa säännöllistä raportointia parempaan sosioekonomiseen tilanteeseen ja työllisyyteen sekä työ- ja elinoloja kohentavan lähentymisen suuntauksista Euroopassa jäsenvaltioiden ja alueiden tasolla. Tätä täydennetään vertaamalla lähentymistä Euroopassa muiden teollisuusmaiden, kuten Yhdysvaltojen, tilanteeseen. Näin saadaan vertailukohta EU:n lähentymissuorituksen arvioimiseksi. Lähentymistä koskevaa verkkotietokantaa ajantasaistetaan ja kehitetään edelleen.

Lisäksi Eurofound keskittyy taloudellisen ja sosiaalisen lähentymisen kannustimiin ja vaikutuksiin Euroopan unionissa. Tutkimuksessa korostetaan lähentymisen eri osa alueiden välisiä vuorovaikutussuhteita ja tekijöitä, jotka edistävät lähentymistä, kuten sosiaalisia investointeja, liikkuvuutta ja institutionaalisia kehyksiä (esimerkiksi sääntelyä, hyvinvointijärjestelmiä, julkisia palveluja ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua sekä rakenteellisia uudistuksia). Covid-19-pandemian ja sitä seuranneen talouskriisin takia Euroopassa käyttöön otettujen eri elpymisohjelmien vaikutusta taloudelliseen ja sosiaaliseen lähentymiseen tutkitaan, ja tilannetta verrataan vuoden 2008 taantumaa. Tällä tavoin päätöksentekijät saavat tietoja mahdollisista keinoista edistää lähentymistä ja kyseisten aloitteiden vaikuttavuutta. Erityisesti painotetaan euroalueen lähentymisen seurantaa ja sen selittämistä varsinkin eri maaryhmien välisten vastakohtien ja mahdollisesti esiin tulevien epäsymmetristen tilanteiden kannalta. Eurofound pohtii myös miten työmarkkinasuhteita koskevat prosessit ja erityisesti työehtosopimusneuvottelut vaikuttavat lähentymiseen joidenkin tulosten osalta.

Tutkimuksen toisessa osassa keskitytään sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen Euroopan unionissa, jotta päätöksentekijät saisivat tietoa keinoista edistää politiikkaa kohti oikeudenmukaisempaa ja osallistavampaa yhteiskuntaa. Covid-19-pandemia on ehkä johtanut nykyisten eriarvoisuuksien syvenemiseen tai uudenlaisen eriarvoisuuden syntymiseen ja vaikuttanut siten laajemmin yhteiskuntaan ja sen kansalaisiin. Sosiaalisen yhteenkuuluvuuden näkökulmasta tarkastellaan myös taloudellisia, sosiaalisia ja terveydellisiä eroja sekä työmarkkinoilla (esim. toimeentulo- ja työllisyysturvassa) että elintärkeiden tavaroiden ja palvelujen – kuten terveydenhuollon, asumisen, koulutuksen ja sosiaalisen suojelun – saatavuudessa ja laadussa. Yhteydet muuttoliikettä ja kotouttamista koskeviin aiheisiin otetaan huomioon. Analyysi tehdään yhteiskunnan eri ryhmille, myös keskiluokalle. Kysymystä tulevaisuudennäkymistä ja oikeudenmukaisuuden kokemuksesta tarkastellaan hyödyntämällä Eurofoundin kyselytutkimustietoja. Lisäksi Eurofound tutkii yhteenkuuluvuuden puutetta, joka liittyy paitsi aineelliseen ja taloudelliseen tilanteeseen myös luottamukseen instituutioita kohtaan ja yhteiskunnan eri ryhmien (esimerkiksi etnisten ja uskonnollisten ryhmien) välisiin jännitteisiin sekä kansalaisten osallistumiseen.

Tavoitteet

Toiminnon yleisenä tavoitteena on tutkia jäsenvaltioiden ja yhteiskuntaryhmien välisten erojen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden kehityksen välistä yhteyttä Euroopassa. Tällä toiminnolla pyritään erityisesti seuraamaan Euroopan taloudellisen ja sosiaalisen ylöspäin suuntautuvan lähentymisen keskeisiä suuntauksia ja taustatekijöitä, ymmärtämään covid-19:n vaikutusta ylöspäin tapahtuvaan lähentymiseen ja määrittämään keskeiset poliittiset tekijät, joilla vahvistetaan jäsenvaltioiden selviytymiskykyä ja edistetään kestävä ylöspäin tapahtuvaa lähentymistä.

Tämän toiminnon tavoitteena on myös tutkia sosiaalisen yhteenkuuluvuuden suuntauksia ja taustatekijöitä kiinnittämällä erityistä huomiota covid-19-kriisistä johtuvaan sosiaalisten ryhmien välisten erojen kasvuun. Tutkimuksessa tarkastellaan eriarvoisuuden tärkeimpiä taustatekijöitä ja poliittisia välineitä, joilla tuetaan moniulotteisen eriarvoisuuden vähentämistä, sekä aloitteita, joilla edistetään sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Se tarjoaa myös poliittisille päättäjille vaihtoehtoja toimiin, joilla vähennetään eriarvoisuutta ja vahvistetaan sosiaalista yhteenkuuluvuutta Euroopassa.

Odotetut tulokset

Tämän toiminnon tuottama näyttö antaa poliittisille päättäjille tietoa lähentymisen, eriarvoisuuden ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden viimeisimmistä suuntauksista ja moottoreista Euroopassa ja valaisee covid-19-kriisin vaikutuksia. Lähentymistä koskeva tutkimus liittyy kestäväää taloudellista ja sosiaalista lähentymistä koskevaan EU:n tavoitteeseen ja auttaa tunnistamaan näiden kahden tavoitteen väliset puutteet ja päällekkäisyydet. Siinä arvioidaan covid-19-pandemian ja sitä seuranneen talouskriisin vaikutuksia lähentymisen suuntauksiin ja eri elvytysohjelmien vaikutuksia kriisistä mahdollisesti aiheutuvan eriytymisen vähentämiseen, myös sisämarkkinoiden täyden toimivuuden nopean palauttamisen kautta. Tutkimuksen avulla on tarkoitus ottaa osaa keskusteluun Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista, sen täytäntöönpanosta ja seurantaroolista (erityisesti talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson kautta) sekä talous- ja rahaliiton uudistamisesta.

Lisäksi koheesiota koskevalla työllä voidaan auttaa ymmärtämään covid-19-kriisin vaikutusta eriarvoisuuteen, jotta voidaan taustoittaa tarkemmin Eurooppa-neuvoston määrittämät EU:n painopisteet, jotka koskevat yhteenkuuluvuuden vahvistamista, eriarvoisuuden vähentämistä ja sosiaalisen suojelun roolia. Näistä tutkimuksista saatavat todisteet ja tiedot tarjoavat poliittisille päättäjille toimintavaihtoehtoja covid-19-pandemian jälkeisessä uudessa todellisuudessa, mikä on erittäin tärkeää uudelle Euroopan komissiolle. Luottamusta ja tyytymättömyyttä koskevalla tutkimuksella voidaan edistää yleisiä aloitteita, jotka liittyvät Euroopan tulevaisuudesta käytävään keskusteluun. Näistä syistä tämän toiminnon yhteydessä tuotetut tulokset edistävät Euroopan komission eri yksiköiden, työllisyyskomitean, sosiaalisen suojelun komitean, talous- ja rahoituskomitean, neuvoston ja Euroopan parlamentin työtä, myös eurooppalaisen ohjausjakson osalta.

2.7 Toiminto 7: kyselytutkimusten hallinta ja kehittäminen

Monivuotiset näkymät

Yleiskatsaus

Eurofoundin kyselytutkimukset kattavat laajan kirjon Eurofoundin strategisten painopisteiden mukaisia merkityksellisiä toimintapolitiikan aloja, ja niitä hyödynnetään merkittävässä osassa monivuotista työohjelmaa. Eurofound on vuosien ajan toteuttanut kolmea eurooppalaista kyselytutkimusta (EWCS vuodesta 1990, EQLS vuodesta 2003 ja ECS vuodesta 2004).

Viime vuosina Eurofound on valmistellut pitkän aikavälin strategiaa, jonka tavoitteena on tehdä tutkimuksista tulevaisuuden vaatimukset täyttäviä ja taloudellisesti kestäviä. Kyselytutkimusten aikaväliä on tarkistettu, uusiin tiedonkeruumenetelmiin tutustuttu ja vastauskatoa analysoitu.

Eurofound suunnittelee toteuttavansa vuosina 2021–2024 seuraavat toimet:

Pitkän aikavälin tutkimusstrategian kehittämistä jatketaan. Strategiaan sisältyy erilaisten ja kustannustehokkaampien tiedonkeruumenetelmien toteutettavuuden tarkastelu, jossa otetaan huomioon sekä tutkimusten yleinen laatu että ajallinen vertailukelpoisuus. Lisäksi on pohdittava uudelleen, miten kyselytutkimuksia hallinnoidaan, ja arvioitava eri vaihtoehtoja kyselytutkimusten järjestämisestä koskevien sopimusten tekemiseksi sekä mahdollisuuksia lisätä yhteistyötä ja parantaa synergiaetuja muiden unionin virastojen kanssa. Myös vaihtoehtoja otoskokojen laajentamiseksi lisäämällä yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa tutkitaan. Kehitystyöhön kuuluu mahdollisten täydentävien tietolähteiden tutkiminen. Sellaisia ovat muun muassa massadata-analyysi ja muuhun kuin todennäköisyyspäättelyyn ja satunnaisotantaan perustuvat verkkokyselyt (sähköisestä covid-19-tutkimuksesta saatujen kokemusten pohjalta).

Vuonna 2021 puhelimitse suoritettu Euroopan työolotutkimus (EWCS-CATI 2021) korvaa henkilökohtaisiin haastatteluihin perustuvan EWCS 2020 -tutkimuksen, jonka kenttätyö oli keskeytettävä covid-19-pandemian vuoksi. Tilanteen aiheuttaman ylivoimaisen esteen vuoksi toimintatavan vaihtaminen puhelinhaastatteluihin oli Eurofoundille ainoa mahdollinen tapa aloittaa kenttätyö lyhyellä aikavälillä uudelleen, samoin kuin useimmille muille tilastotoimistoille maailmassa. Vuoden 2020 Euroopan työolotutkimukseen vastanneisiin otetaan yhteyttä uudelleen, jos he antoivat siihen luvan.

Eurofoundin kyselytutkimuksiin sovellettavaan pidemmän aikavälin lähestymistapaan liittyi erilaisia skenaarioita sisältävä toteutettavuustutkimus, jonka tarkoituksena oli varmistaa, että Eurofoundin kyselytutkimukset täyttävät tulevaisuuden vaatimukset. Toteutettavuustutkimuksesta keskusteltiin myös ohjausryhmässä. Tutkimuksen ja keskustelun perusteella on päätetty, että Eurofound toteuttaa vuonna 2023 Euroopan työolotutkimuksen, johon sisältyy joitakin kysymyksiä covid-19-pandemian jälkivaikutuksista työ- ja elinoloihin. Kyselyyn vastaajilta pyydetään osallistumissuostumus henkilökohtaisesti. Suurinta osaa vastaajista myös haastatellaan kasvokkain sen varmistamiseksi, että tutkimustuloksia voidaan verrata aiempiin Euroopan työolotutkimuksiin. Eurofoundin kyselytutkimusten tietojen hallinnan siirtämistä verkkoon valmistellaan valitsemalla vastaajista satunnaisotannalla pienehkö otos, jota haastatellaan verkossa. Tällä tavoin valikoimaan työolotutkimuksen kysymyksiin kahdella eri tavalla saatuja vastauksia voidaan verrata. Lisäksi voidaan testata, vaikuttaako push-to-web -tekniikkaan siirtyminen (verkkoympäristöön siirtyminen perinteisen yhteydenoton jälkeen) kyselytutkimuksen tehokkuuteen ja tiedon laatuun. Vastaajia pyydetään osana tätä vuoden 2023 tutkimusta vastaamaan useisiin jatkokyselyihin verkossa. Jatkokyselyihin sisällytetään Euroopan työolotutkimuksen kysymyksiä, joita ei esitetä alkuperäisessä kyselylomakkeessa. Se lisää niiden muuttujien valikoimaa, joiden osalta suuntauksien muutoksia voidaan tarkastella. Tämän elementin avulla voidaan myös testata, miten tehokasta vastaajien rekrytointi jatkokyselyihin on ja miten otoksen koostumukseen vaikuttaa alustava jatkokyselyihin osallistumisesta kieltäytyminen ja myöhemmässä vaiheessa tutkimusväsymys.

Euroopan elämänlaatututkimus (EQLS) tehtäen kentällä vuonna 2025 vuoden 2023 testikyselystä saatujen kokemusten perusteella.

Toteutettavuustutkimusta ohjasi johtokunnan edustajista koostuva ohjausryhmä, joka seuraa kyselytutkimuksiin sovellettavan tulevan lähestymistavan mahdollista kehittämistä.

Euroopan yritystutkimuksen uusi kierros järjestetään seuraavalla ohjelmakaudella, jos sopivia yhteistyökumppaneita löydetään. Vuoden 2019 tutkimuksessa käsiteltiin työn organisointia,

henkilöstökäytäntöjä, työntekijöiden osallistumista, työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua, osaamisstrategioita ja digitalisaatiota työpaikalla.

Aiempien tutkimusten eli etenkin vuoden 2021 EWCS-CATI:n tietojen hyödyntämistä jatketaan myös monivuotisen syklin aikana, kuten toiminnossa 1 todetaan.

Toiminto jakautuu kolmeen osa-alueeseen:

- kyselytutkimusten kenttätyö: kenttätyön valmistelu ja toteuttaminen
- tutkimuksen metodologinen kehittäminen: kyselytutkimusten laatiminen tulevaisuuden vaatimukset täyttäväksi
- kyselytutkimusten hallinta: tutkimusten organisoinnin kehittäminen.

Tavoitteet

Kyselytutkimuksista saadaan tietoa ja ohjausta merkittävään osaan Eurofoundin tutkimustyöstä. Kyselytutkimuksiin sovellettavaa pitkän aikavälin lähestymistapaa arvioitiin edellisellä ohjelmakaudella uudelleen, ja Eurofound kehitti tutkimusten tulevaisuutta koskevan pitkän aikavälin strategian, jonka tavoitteena on resurssien parempi käyttö ja ajan tasalla pysyminen menetelmien kehityksen osalta.

Eurofound tutkii erilaisten, aiempaa kustannustehokkaampien tiedonkeruumenetelmien toteutettavuutta sekä tarkastelee kyselytutkimusten yleistä laatua ja vertailukelpoisuutta aiemmin kerättyjen tietojen kanssa. Toisena tavoitteena on parantaa tapaa, jolla kyselytutkimuksia koskevat sopimukset organisoidaan, lisäämällä yhteistyötä ja parantamalla synergiaa muiden unionin virastojen ja jäsenvaltioiden kanssa.

Odotetut tulokset

Eurofound on ottanut käyttöön tutkimuksen tulevaisuutta koskevan strategian varmistukseksi, että virasto on oman asiantuntemuksensa alalla edelleen toimintapolitiikan kannalta merkityksellinen, keskeinen tietolähde.

2.8 Toiminto 8: Ennakoimattomiin tietopyyntöihin vastaaminen

Monivuotiset näkymät

Yleiskatsaus

Voidakseen reagoida poliittisten päättäjien ad hoc -pyyntöihin ja muuttuviin tietotarpeisiin, joita ei voitu ennakoida ohjelmaa laadittaessa, Eurofound varaa kapasiteettia, jolla se voi toimittaa sidosryhmilleen pyynnöstä tausta-asiakirjoja, räätälöityjä raportteja ja lyhyitä tutkimuksia. Tätä kapasiteettia voidaan myös käyttää esiin tulevien ja ennakoimattomien kysymysten tutkimiseen Eurofoundin aloitteesta. Johtokunnalle tiedotetaan kattavasti vastaanotetuista pyynnöistä ja ad hoc -tutkimustyöstä.

Tavoite

Eurofoundin sidosryhmille tarjotaan pyynnöstä merkityksellistä tietoa.

Tuotokset

Räätälöidyt raportit tehdyistä havainnoista
Selvitykset vastauksena sidosryhmien tiedusteluihin
Taustatutkimukset

Julkaisuihin sisällytettävät artikkelit
Sidosryhmien maksamat raportit

Odotetut tulokset

Eurofound voi reagoida joustavasti muuttuviin tietotarpeisiin ja antaa näyttöä esiin nousevista ja odottamattomista kysymyksistä, jotka edellyttävät poliittisia toimia.

Euroopan komissio, Eurooppa-neuvosto ja sen komiteat, Euroopan parlamentti, EU:n neuvoston puheenjohtajana toimivat jäsenvaltiot, kansalliset hallitukset ja eurooppalaiset työmarkkinaosapuolet voivat pyynnöstä saada räätälöityä tietoa Eurofoundin toimialaan kuuluvista asioista.

3. Horisontaaliset toimet

3.1 Toiminto 9: viestintä

Monivuotiset näkymät

Yleiskatsaus

Viestintä on ratkaisevan tärkeää, jotta voidaan saavuttaa Eurofoundin ensisijainen tavoite eli tarjota tietoa, tutkimuspohjaisia päätelmiä, näyttöön perustuvia tietoja ja analyysejä ja palveluja päätöksentekoa varten sekä helpottaa tietämyksen jakamista sidosryhmissä ja niiden välillä.

Eurofoundin viestintäympäristö on muuttunut, sillä politiikan puitteet ovat muuttuneet, perustamisasetusta on tarkistettu ja viestintäilmapiiri on voimakkaasti hajautunut. Uudet välineet ja kanavat kehittyvät jatkuvasti, ja poliittisten päättäjien parhaina pitämät viestintätavat muuttuvat.

Tätä taustaa vasten Eurofoundin toimet on suunnattava määrätietoisesti sen varmistamiseen, että sen tietämys saavuttaa asiaankuuluvat toimijat EU:n ja kansallisella tasolla, jotta Eurofoundin toimialaan kuuluvilla keskeisillä aloilla voidaan suunnitella ja toteuttaa entistä parempia toimintapolitiikkoja. Käyttäjien palaute, analyysit ja arvioinnit antavat hyvin selkeän kuvan siitä, miten tämä voidaan parhaiten tehdä oikea-aikaisesti, merkityksellisimmin ja kustannustehokkaimmin.

Tavoitteet

Viestintä- ja tiedonlevityssuunnitelmalla on neljä päätavoitetta:

1. Toteutettavan politiikan painopisteessä on (EU:n keskeisten painopisteiden mukaisesti) kaikissa viestinnän tuotoksissa toimintapolitiikan kannalta olennaisten tuotteiden tuottaminen ja asettaminen etusijalle muihin nähden ja asiantuntemuksen korostaminen.
2. Digitaalisuus asetetaan sisällön tuotannossa ja levittämisessä etusijalle, ja verkko- ja matkaviestintää käytetään perinteisten kanavien sijaan.
3. Viestintätoimissa hyödynnetään yhteistyökumppanuuksia EU:n toimielinten (erityisesti komission ja parlamentin), muiden unionin virastojen, työmarkkinaosapuolten, kansainvälisten järjestöjen ja muiden vaikuttajien kanssa.
4. Kansallisen tason viestintää kehitetään edelleen (kuitenkin siten, että etusijalla on edelleen EU:n taso) sisällyttämällä analyysiin ja tietojen toimittamiseen kansallinen lähestymistapa,

tehostamalla viestintää kansallisista edustajista koostuvien EU:n elinten kanssa (esimerkiksi EU:n komiteoiden) ja tunnustelemalla strategisen yhteistyön mahdollisuutta kolmikantaisten elinten, kansallisten hallitusten, työmarkkinaosapuolten ja muiden asiaankuuluvien organisaatioiden kanssa.

Odotetut tulokset

Viestintätoimilla varmistetaan, että päättäjät ja keskeiset sidosryhmät saavat oikea-aikaisesti ja helposti Eurofoundin tärkeimmät tiedot, havainnot ja analyysit sellaisella tavalla ja sellaisessa muodossa, että ne voivat suunnitella parempia sosiaali-, työllisyys- ja työpolitiikkoja. Kampanjoilla pyritään lisäämään tietoisuutta Eurofoundin havainnoista, sen asiantuntemuksesta ja sen uudesta työohjelmasta. Siten varmistetaan, että sidosryhmät tietävät, mistä ja miten he saavat oikeaa tietoa oikealla tavalla työnsä helpottamiseksi. Tämän toiminnan tuloksena on erityisesti – mutta ei yksinomaan – lisätä verkkolatausten määrää ja käyttäjätoimintaa, lisätä viittauksia Eurofoundin työhön EU:n poliittisissa asiakirjoissa, lisätä Eurofoundin asiantuntijoiden lausuntojen ja osallistumisen määrää keskeisissä poliittisissä keskusteluissa, edistää Eurofoundin työn käyttöä tiedotusvälineissä ja lisätä Eurofoundin lainausten määrää akateemisissa aikakauslehdissä. Lisäksi pyritään lisäämään tietoisuutta Eurofoundista ja sen työstä uusien yleisöjen keskuudessa ja parantamaan nykyisten ryhmien tyytyväisyyttä. Tämä näkyy jatkuvassa myönteisessä käyttäjäpalautteessa, EU:n ja kansallisen tason päättäjien esittämässä kohdennetun asiantuntemuksen pyynnöissä, laajemmassa mediaulottuvuudessa ja -vaikuttavuudessa, sosiaalisen median vuorovaikutuksen lisäämisessä ja rekisteröityjen yhteydenottojen määrän kasvussa.

3.2 Toiminto 10: hallinto ja toiminnan kehittäminen

Monivuotiset näkymät

Yleiskatsaus

Eurofound toimii EU:n toimielinjärjestelmässä. Se on sitoutunut tuottamaan tuloksia korkealla ammattimaisella tasolla ja samalla hyödyntämään käytettävissä olevia resursseja tehokkaasti ja tuloksellisesti. Eurofoundin toiminta toteutetaan avoimessa ja läpinäkyvässä (säätömääräisessä) hallintokehityksessä sekä yhteistyön ja ryhmätyön hengessä. Organisaation strategisen tavoitteen tukemisessa keskitytään seuraaviin seikkoihin:

Kehitetään ja sitoutetaan henkilöstöä ja vahvistetaan valmiuksia panna täytäntöön tehokas organisaatio.

- Ehdotettujen toiminta-alojen tukemiseksi henkilöstön koulutukseen ja kehittämiseen investoidaan jatkuvasti.
- Henkilöstö sitoutetaan organisaation tavoitteisiin, joilla pyritään parantamaan organisaation suorituskykyä ja henkilöstön pysyvyyttä omistajuuden, vastuun ja vastuuvollisuuden tunteen avulla.

Annetaan tietoa ja tiedonantoja, jotta voidaan tehdä tietoon perustuvia päätöksiä niukkojen resurssien käytöstä.

- Tavoitteiden saavuttamista koskevat tiedot ja näyttö – vahvistettujen arviointiperusteiden ja tuloksellisuuden seurantatietojen mukaisesti – tukevat organisaation kehittämistä, oppimista ja pitkäjänteistä kestävyttä ohjelmasyklin aikana.

- Toimintoperusteista budjetointia ja toimintojohtamista tehostetaan edelleen Eurofoundin ulkoistamisstrategian tukemiseksi ja sisäisten resurssien kohdentamisen optimoimiseksi.
- Käytetään tehokkaita ja tuloksellisia työskentelymenetelmiä ja suoritetaan tehtävät soveltamalla projektin- ja prosessinhallintostandardeja digitalisaation etusijalle asettavan strategian mukaisesti.

Tuetaan tulosperusteisia operaatioita unionin virastojen sääntelyn noudattamista ja hallintoa koskevien periaatteiden mukaisesti.

- Eettistä käyttäytymistä edistetään eturistiriitojen ja sääntöjenvastaisuuksien välttämiseksi. Petosten nollatoleranssi varmistetaan Eurofoundin sisäisen valvontajärjestelmän avulla.
- Eurofoundin laadunhallintaa ammattimaistetaan edelleen vastaavissa unionin virastoissa vakiintuneiden ja kehitteillä olevien käytäntöjen mukaisesti ja Eurofoundin toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tavoitteet

Eurofound hoitaa tehtävänsä siten, että sen henkilöstö pystyy hyödyntämään koko potentiaalinsa:

- Toteutetaan kehitysohjelmia, joissa käytetään sulautuvaa oppimista.
- Tulokselliset ammattimaiset projektin- ja prosessinhallintavälineet tukevat toimintaa.
- Ohjelmien täytäntöönpanoa koskevat tiedot ja analyysit ovat saatavilla tehokkaiden digitaalisten ratkaisujen avulla.

Eurofound toteuttaa ohjelmakauden aikana kestävän kehityksen puitteet taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristövaikutusten osalta standardeilla, joilla varmistetaan vertailukelpoiset mittaukset.

Odotetut tulokset

Henkilöstön pätevyys ja valmiudet optimoidaan ohjelman vaatimusten täyttämiseksi.

Moitteettomasta varainhoidosta saadaan kohtuullinen varmuus sisäisen valvonnan ja erityistarkastusten pohjalta.

4. Toteutustapa

4.1 Menetelmät ja työkalut

Eurofound ottaa tällä ohjelmakaudella käyttöön monenlaisia tutkimuslähestymistapoja, -menetelmiä ja -tietolähteitä. Eurofoundin kyselytutkimusvälineet on jo kuvattu kohdassa 2.7, Toiminto 7: kyselytutkimusten hallinta ja kehittäminen. Muita menetelmiä ja välineitä ovat seuraavat:

- Eurofound analysoi muita tietoaaineistoja, pääasiassa Eurostatin tietoaaineistoja. Tähän sisältyy Eurostatin ja muiden tietolähteiden suora käyttö, mutta myös eri tietokokonaisuuksien yhteensovittaminen ainutlaatuisten tietolähteiden luomiseksi, kuten tehdään Euroopan työpaikkojen seurantavälineessä.
- Kerätään kansallisen tason tietoja ja verrataan säännöksiä ja käytäntöjä. Tämä tapahtuu pääasiassa kaikissa jäsenvaltioissa toimivan Eurofoundin yhteyshenkilöiden verkoston kautta. Edustavuutta koskevat tutkimukset ovat esimerkki tästä lähestymistavasta. Eurofoundin yhteyshenkilöverkosto edistää kaikkia Eurofoundin tutkimusaloja (erityisesti aloilla, joilla ei ole yhdenmukaistettuja tietolähteitä) kuvaamalla ja vertailemalla institutionaalisia kehyksiä, politiikkoja ja käytäntöjä. Yhteyshenkilöiden kanssa tehtävää seuraavaa puitesopimusta varten arvioidaan palvelumallia ja tarkistetaan vaatimuksia uuden tarjouspyyntömenettelyn valmistelemiseksi. Tarkoituksena on tutkia synergioita Euroopan komission verkostojen kanssa. Uusi sopimus tehdään maaliskuussa 2022.
- Julkisesti saatavilla olevat tiedot, kuten Euroopan rakenneuudistuksen seurantavälineen tai työtaistelutoimien seurantavälinettä koskevan pilottihankkeen kautta saadut tiedot systematisoidaan. Eurofound tutkii muita vaihtoehtoja massadatan ja käyttäjien tuottaman tiedon käyttämiseksi.
- Toimintapolitiikan arviointia koskeva lähestymistapa perustuu pääasiassa aiemmin tehtyjen arviointien tarkastelemiseen. Tämä edellyttää useiden tutkimusten ja mahdollisuuksien mukaan meta-arviointien kokoamista ja kriittistä arviointia. Toinen toteuttamiskelpoinen lähestymistapa on asiantuntijahaastattelujen käyttö.
- Koska tällä ohjelmakaudella keskitytään entistä enemmän muutokseen, painotetaan jonkin verran tulevaisuuteen suuntautuvia menetelmiä, kuten skenaarioiden ja ennusteiden laatimista sekä takaisin tulevaisuudesta -ennakointia. Niitä käytetään sidosryhmien kanssa käytävissä keskusteluissa usein yhdessä. Kartoittavat menetelmät voivat sisältää myös tapaustutkimuksia uusista mutta vielä melko vähäisistä ilmiöistä.
- Tällä ohjelmakaudella hyödynnetään aiempaa enemmän muiden tahojen, tiedemaailman, muiden EU:n toimielinten ja elinten, kansainvälisten järjestöjen, ajatushautomoiden jne. tekemää tutkimusta, jota voidaan käyttää useissa kysymyksissä muutosta ja yhteenkuuluvuutta koskevilla strategisilla aloilla. Lisäksi sen avulla voidaan antaa toimintapolitiikan kannalta merkityksellinen panos keskeisiin poliittisiin keskusteluihin.
- Eurofound tutkii tarvittaessa kansallisten hallinnollisten rekisterien ja tietokantojen käyttöä tietoisena siitä, että tietojen saanti on vaikeaa ja niiden vertailu hankalaa.
- Ad hoc -tutkimukset ovat suhteellisen laaja-alainen vaihtoehto. Se kattaa sekä sidosryhmien pyytämät että Eurofoundin käynnistämät tutkimukset, joilla vastataan muuttuviin toimintapolitiisiin tarpeisiin ohjelmakauden aikana.

Suurin osa resursseista käytetään kyselytutkimuksiin ja Eurofoundin yhteyshenkilöverkoston. Tarvittaessa harkitaan muita välineitä ja lähestymistapoja.

4.2 Yhteistyö ja kumppanuudet

Eurofound pyrkii tiiviisiin yhteistyösuhteisiin muiden unionin virastojen kanssa ja ylläpitää niitä. Se jatkaa vakiintunutta yhteistyötä työllisyys- ja sosiaalipolitiikan alan sisävirastojen (Cedefop, ELA, EU-OSHA ja ETF) sekä muiden Eurofoundin työhön liittyvien virastojen (FRA, EIGE, EEA) kanssa. Yhteistyöpöytäkirjat ja työohjelmien koordinointi voivat johtaa yhteistä etua koskevien yhteisten toimien valintaan. Tässä yhteydessä Eurofound tarkastelee kumppanuutta Cedefopin ja muiden unionin virastojen ja toimielinten kanssa seuraavaa Euroopan yritystutkimusta varten. Eurofound on allekirjoittanut Euroopan työviranomaisen kanssa palvelutasosopimuksen, jonka mukaisesti Eurofoundin tilinpitäjän palvelu jaetaan, sekä hallinnollisen sopimuksen Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksen (EMCDDA) kanssa arviointipalvelujen tarjoamisesta. Eurofound pyrkii myös laatimaan Euroopan työviranomaisen kanssa yhteisymmärryspöytäkirjan, johon voi sisältyä mahdollisuus toteuttaa liikkuvuutta koskevia yhteisiä toimia, jos se katsotaan asianmukaiseksi molempien virastojen kannalta.

Eurofound pyrkii kehittämään suhteitaan Euroopan komissioon. Tähän sisältyvät Yhteisen tutkimuskeskuksen kanssa toteutettavat toimet. Yhteistyötä voidaan laajentaa esimerkiksi työmarkkinaosapuolten valmiuksien kehittämisen tukemiseen ESR:n puitteissa ja EGR:n rakenneuudistustoimiin. Eurofound tutkii myös uusia yhteistyömahdollisuuksia tutkimuksen ja innovoinnin pääosaston kanssa Eurofoundin nykyisen roolin laajentamiseksi. Eurofound tarkastelee yhteyshenkilöverkosta koskevan uuden puitesopimuksen tarkistamisen yhteydessä vuonna 2022 mahdollisuuksia yhdistää voimansa tai lisätä synergiaa Euroopan komission verkostojen kanssa.

Yhteistyötä viestinnän alalla käsitellään tarkemmin seuraavassa osiossa. Eurofound etsii mahdollisuuksia tehdä yhteistyötä sellaisten tahojen kanssa, jotka voivat toimia mielipidevaikuttajina tai luoda synergioita Eurofoundin toiminnan kanssa. Tähän sisältyisi yhteistyön tutkiminen perustamisasetuksessa mainittujen yhteisöjen, kuten kansallisten kolmikantaisten elinten, kanssa.

Eurofound voi tarvittaessa ja komission pyynnöstä toteuttaa pilottihankkeita ja valmistelutoimia, kuten Eurofoundin perustamisasetuksessa todetaan.

4.3 Suhteita kolmansiin maihin ja kansainvälisiin järjestöihin koskeva strategia

Eurofound pitää yllä tiiviitä yhteistyösuhteita kansainvälisiin järjestöihin, kuten ILO:hon ja OECD:hen, mikä mahdollistaa globaalin näkökulman EU:n poliittisten kysymysten analysointiin. Eurofound toivoo voivansa ohjelmakauden aikana toistaa työoloja koskevan maailmanlaajuisen analyysin yhdessä ILO:n kanssa olemassa olevan yhteistyötä koskevan puitesopimuksen pohjalta.

Eurofound odottaa jatkavansa työtään ehdokasmaissa unionin virastojen myönteisen roolin pohjalta ja tukea siten laajentumisprosessissa mukana olevia maita koskevaa EU:n strategiaa. Eurofound ehdottaa jatkavansa näiden maiden sisällyttämistä viraston kyselytutkimuksiin. Näin maat voivat paitsi verrata omaa tilannettaan muihin maihin myös nähdä oman elin- ja työolojensa kehittymisen ajan mittaan.

Eurofound tutkii myös mahdollisuutta soveltaa samanlaista lähestymistapaa muihin maihin Euroopan naapuruusvälineen itäisen ja eteläisen osan puitteissa.

Kansainvälisiin suhteisiin osoitettuja resursseja vähennetään ja ne sisällytetään vuotuisen työohjelmaan. Rajatut virkamatkakustannukset katetaan viraston virkamatkoja koskevasta tavanomaisesta budjettikohdasta.

5. Henkilöstö- ja rahoitusresurssien näkymät: Resursseja koskeva ohjelmasuunnittelu 2021–2024

5.1 Rahavarat

Tätä asiakirjaa laadittaessa neuvostossa on päästy poliittiseen yhteisymmärrykseen seuraavasta monivuotisesta rahoituskehystä vuosiksi 2021–2027. Keskustelut budjettivallan käyttäjän toisen haaran, Euroopan parlamentin, kanssa ovat kuitenkin vielä kesken.

Jäljempänä olevat luvut perustuvat monivuotista rahoituskehystä koskevan keskustelun viimeisimpään jakaumaan, jonka komission yksiköt ovat toimittaneet. Niissä ennakoitaan Eurofoundin avustuksen määrän jäädyttämistä reaalisesti (vuoden 2018 hintoina) seitsemän seuraavan vuoden ajaksi. Nimellisesti tämä vastaa avustuksen vuotuista noin 2 prosentin lisäystä. Tämän pitäisi mahdollistaa samansuuruisen oletetun vuotuisen inflaation korvaaminen.

Osaston 3 (toimintamenot) vuodeksi 2021 suunniteltu taso on noin 6,1 miljoonaa euroa. Viime vuosina lähes jäädytetyn avustustason vuoksi määrä on huomattavasti pienempi kuin vuonna 2010, jolloin se oli noin 7,8 miljoonaa euroa. Seuraavien seitsemän vuoden aikana odotettavissa oleva avustuksen lisäys merkitsee pääasiassa osaston 3 pienenevän suuntauksen kääntämistä ja avustuksen nostamista takaisin 6,5 miljoonaan euroon vuoteen 2023 mennessä. Osastoon 1 (henkilöstön palkat ja sivukulut) tehtävien lisäysten odotetaan olevan suhteettoman pieniä. Osastoon 2 osoitetaan lisärahoitusta, jotta voidaan vahvistaa tietotekniikkainfrastruktuuria edelleen sekä investoida Eurofoundin kestävyysohjelmaan ja erityisesti Eurofoundin kestävyteen ympäristön kannalta.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	<i>Talousarvio</i>	Ohjelma-asiakirja 2020	MRK	MRK	MRK	MRK
(’000 EUR)						
Tulot						
<i>Avustus</i>	20 779	21 195	21 600	22 051	22 492	22 942
<i>Muut tulot</i>	200	200	220	219	218	218
<i>Yhteensä</i>	20 979	21 395	21 820	22 270	22 710	23 160

Menot						
<i>Osasto 1</i>	13 810	13 925	14 080	14 220	14 490	14 700
<i>Osasto 2</i>	1 520	1 600	1 640	1 700	1 750	1 820
<i>Osasto 3</i>	5 649	5 870	6 100	6 350	6 470	6 640
<i>Yhteensä</i>	20 979	21 395	21 820	22 270	22 710	23 160

5.2 Henkilöstöresurssit

Seuraavassa taulukossa esitetään henkilöstörakenteen ennakoitu kehitys vuoteen 2024 saakka.

Henkilöstömäärä	Suunniteltu henkilöstömäärä 2020	Suunniteltu henkilöstömäärä 2021	Suunniteltu henkilöstömäärä 2022	Suunniteltu henkilöstömäärä 2023	Suunniteltu henkilöstömäärä 2024
AD ¹¹ yhteensä	51	51	51	51	51
AST ¹² yhteensä	40	40	40	40	40
CA ¹³ yhteensä	13	14	14	14	14
SNE ^{14, 15}	1	0	0	0	0
Rakenteellisten palvelujen tarjoajat ¹⁶	7 ¹⁷	7	7	7	7
Yhteensä	112	112	112	112	112

Eurofound ei odota kokonaishenkilöstön muutoksia vuosina 2021–2024. Yksityiskohtaiset tiedot henkilöstön määrästä ja kehityksestä esitetään vuosien 2021–2024 ohjelma-asiakirjan *Kohti elpymistä ja palautumista* liitteessä III.

Henkilöstömäärän pysyminen vakaana kuvastaa muuttumatonta toimeksiantoa ja useimpien tehtävien jatkumista. On tärkeää huomata, että vuosina 2013–2018 Eurofoundin oli pienennettävä henkilöstötaulukkoaan (vähennettävä AD- ja AST-virkoja) 10 prosentilla ja toteutettava merkittäviä toimenpiteitä ja uudelleenjärjestelyjä, jotta se voi kompensoida henkilöstövajetta työohjelmien toteuttamisen aikana ja jopa parantaa Eurofoundin mainetta ja näkyvyyttä.

5.3 Tehtävien kehittäminen ja tehokkuushyödyt

Eurofoundin perustamisasetuksen (asetus (ETY) N:o 1365/75) tarkistus johti sen toimeksiannon päivittämiseen, mutta siihen ei sisällynyt merkittäviä muutoksia, jotka vaikuttaisivat

¹¹ Hallintovirkamiehet (AD) ovat virkamiehiä ja väliaikaisia toimihenkilöitä.

¹² Avustajat (AST) ovat virkamiehiä ja väliaikaisia toimihenkilöitä.

¹³ Sopimussuhteiset toimihenkilöt (CA) kokoaikaiseksi muutettuna.

¹⁴ Kansalliset asiantuntijat (SNE).

¹⁵ Aiemmin kansalliset asiantuntijat otettiin virastoon vaihtamalla sopimussuhteinen toimihenkilö kansalliseen asiantuntijaan. Vuodesta 2021 alkaen vaihto on kääntynyt päinvastaiseksi.

¹⁶ Palvelujen tarjoajat tekevät sopimuksen yksityisen yrityksen kanssa, ja ne suorittavat ulkoistettuja erityistehtäviä, jotka ovat luonteeltaan horisontaalisia tai tukitehtäviä, esimerkiksi tietotekniikan alalla. Komission osalta on täytettävä seuraavat yleiset kriteerit: 1) Komission kanssa ei ole tehty erillistä sopimusta. 2) Työ tehdään komission tiloissa, yleensä tietokoneella ja työpöydän ääressä. 3) Komission hallintomenettelyjä (kulkulupa jne.) sovelletaan. 4) Palvelu tuottaa komissiolle lisäarvoa.

¹⁷ 1 ateriapalvelualan hallintovirkamies, 1 kokki, 2 keittiöavustajaa, 1 siivoaja, 2 turvamiestä.

resurssivaatimuksiin. Tämä ohjelma-asiakirja ei siis sisällä uusia tehtäviä tai nykyisten tehtävien lisääntymistä.

Eurofoundille voidaan kuitenkin antaa pilottihankkeiden muodossa tai rahoitusosuussopimusten kautta uusia tehtäviä, jotka edellyttävät tässä esitettyjä lukuja ylittäviä resursseja.

Kun talousarvio mahdollisesti jäädytetään seuraaviksi seitsemäksi vuodeksi, tehokkuushyödyt ovat ainoa keino torjua inflaation ja muiden kustannusten nousun todennäköisiä vaikutuksia. Henkilöstömenot ja henkilöstöön liittyvät kustannukset (osasto 1), joita säännellään suurelta osin EU:n henkilöstösäännöllä, kattavat yli 60 prosenttia talousarviosta, joten tehokkuushyödyt voidaan saavuttaa palkatun henkilöstön määrää mukauttamalla ja huomattavasti vähäisemmältä osin esimerkiksi virkamatkojen, rakennusten ja palvelujen hankinnassa saavutettavilla säästöillä.

Yksi merkittävä tehostamiskeino voi olla sellaisten palvelujen lisääminen, jotka jaetaan EU:n eri virastojen tai viraston ja komission kesken. Virastojen lähestymistapa palvelujen jakamiseen on muuttunut huomattavasti ammattimaisemmaksi vuosien takaiseen tilanteeseen verrattuna: mahdollisesti jaettavia tehtäviä tarkastellaan järjestelmällisesti, yhteishankintoja tehdään huomattavasti aiempaa enemmän, mikä mahdollistaa hallinnolliset säästöt ja mittakaavaedut, ja tällä alalla saavutettua edistystä seurataan ja siitä raportoidaan säännöllisesti. Eurofound allekirjoitti vuonna 2020 Euroopan työviranomaisen kanssa palvelutasosopimuksen Eurofoundin tilinpitäjän palvelujen jakamisesta.

Myös komission kanssa jaettujen palvelujen ja yhteisten hankintojen määrä on kasvanut jatkuvasti viime vuosina. Esimerkkinä tästä on Eurofoundissa käyttöön otettu komission henkilöstöhallintojärjestelmä Sysper, joka otetaan täysimääräisesti käyttöön tämän ohjelma-asiakirjan voimassaoloaikana.

Vaikka hankittujen tavaroiden ja palvelujen laatu on tämän kehityksen ansiosta parantunut ja on saavutettu huomattavia säästöjä, hallinnollisen rasiuksen ja kustannusten väheneminen ei ole yhtä ilmeistä. Yhteisiin hankintoihin ja yhteisiin palveluihin osallistumista koskevat menettelyt aiheuttavat koordinoitukustannuksia, jotka rajoittavat mahdollisia säästöjä. Näin on varsinkin silloin, kun virasto johtaa yhteistä hankintaa tai tarjoaa palveluja muille. Komission tapauksessa tämä johtaa säännöllisesti siihen, että vaaditaan erittäin merkittäviä kiinteitä vuosimaksuja esimerkiksi Sysperin käytöstä tai mahdollisuudesta osallistua tietotekniikka-alan hankintoja koskeviin tarjouskilpailuihin.

Palvelujen jakamisen ja yhteisten hankintojen lisäksi viraston tueksi tarvitaan enemmän ja parempia digitaalisia ratkaisuja, jotta voidaan saavuttaa tehokkuushyötyjä. Digitaalilähtöinen prosessien ja hankkeiden uudelleensuunnittelu hallinnollisen rasiuksen vähentämiseksi on yksi tulevien vuosien painopisteistä.

Yhteydenotot EU:hun

Käynti tiedotuspisteessä

Euroopan unionin alueella toimii yhteensä satoja Europe Direct -tiedotuspisteitä. Lähimmän tiedotuspisteen osoite löytyy verkosta: https://europa.eu/european-union/contact_fi

Yhteydenotot puhelimitse tai sähköpostitse

Europe Direct -palvelu vastaa Euroopan unionia koskeviin kysymyksiin. Palveluun voi ottaa yhteyttä

- soittamalla maksuttomaan palvelunumeroon 00 800 678 910 11 (jotkin operaattorit voivat periä puhelumaksun),
- soittamalla puhelinnumeroon +32 22999696 tai
- sähköpostitse: https://europa.eu/european-union/contact_fi

Tietoa EU:sta

Verkkosivut

Tietoa Euroopan unionista on saatavilla kaikilla EU:n virallisilla kielillä Europa-sivustolla, https://europa.eu/european-union/index_fi

EU:n julkaisut

EU:n ilmaisia ja maksullisia julkaisuja voi ladata tai tilata osoitteesta <https://op.europa.eu/fi/publications>. Ilmaisia julkaisuja on mahdollista saada usean kappaleen erinä ottamalla yhteyttä Europe Direct -palveluun tai paikalliseen tiedotuspisteeseen (ks. https://europa.eu/european-union/contact_fi).

EU:n lainsäädäntö ja siihen liittyvät asiakirjat

EU:n koko lainsäädäntö vuodesta 1952 ja muuta tietoa EU:n oikeudesta on saatavilla kaikilla virallisilla kielillä EUR-Lex-tietokannassa osoitteessa <http://eur-lex.europa.eu>

EU:n avoin data

EU:n avoimen datan portaalini (<http://data.europa.eu/euodp/fi>) kautta on saatavilla EU:n data-aineistoja. Data on ilmaiseksi ladattavissa ja uudelleenkäytettävissä sekä kaupallista että ei-kaupallista käyttöä varten.

Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö (Eurofound) on kolmiosainen Euroopan unionin virasto, joka on perustettu vuonna 1975. Sen tehtävänä on tarjota tietoa sosiaali-, työllisyys- ja työhön liittyvistä politiikka-aloista Asetuksen (EU) 2019/127 mukaisesti.

Euroopan unionin
julkaisutoimisto